

การรับรู้และความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์

กานต์นรี สุทธิ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปีการศึกษา 2564

**PERCEPTION AND INTEREST OF YOUTH IN PARTICIPATING
CREATIVE TOURISM ACTIVITIES**

KANNAREE SUTTHI

**A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Tourism Management
Faculty of Tourism and Hospitality, Dhurakij Pundit University
Academic Year 2021**

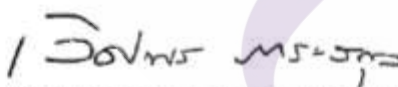
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การรับรู้และความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว
เชิงสร้างสรรค์
เสนอโดย นางสาวกานต์นรี สุทธิ
สาขาวิชา การจัดการการท่องเที่ยว
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เลิศพร ภาวะสกุล

ได้พิจารณาเห็นชอบ โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชัชพล ทรงสุนทรวงศ์)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.เลิศพร ภาวะสกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อิศวิณ แสงพิกุล)

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรมรับรองแล้ว

..... คณบดีคณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณฑาทันติ ชูบชูวงศ์)
วันที่ 14 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2565

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การรับรู้และความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
ชื่อผู้เขียน	กานต์นรี สุทธิ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.เลิศพร ภาระสกุล
สาขาวิชา	การจัดการการท่องเที่ยว
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์, ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และ เปรียบเทียบการรับรู้ของเยาวชนกับความสนใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียน นิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คน สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ร้อยละ Factor Analysis และ IPA ผลการวิจัยพบว่า เยาวชนมีการรับรู้และความสนใจกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 9 ด้าน ได้แก่ การทดลองทำงานหัตถกรรมที่บ้าน การทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ที่ใช่มือ การทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ การเรียนรู้ในหินและการทอผ้าพื้นเมือง การย้อมสีผ้าด้วยโคลน การทำอาหารพื้นเมือง การทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย และการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น และส่วนใหญ่เยาวชนมีการรับรู้และสนใจต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ อาหารพื้นบ้าน ศิลปะหัตถกรรมพื้นเมือง วัฒนธรรมท้องถิ่น และประวัติศาสตร์ของชุมชน แสดงว่าชุมชนสามารถตอบสนองได้เป็นอย่างดี ในกิจกรรมที่เยาวชนมีการรับรู้มาก ดังนั้น ชุมชนต้องรักษาคุณภาพให้อยู่ในระดับสูงต่อไป ไม่จำเป็นต้องโฆษณาหรือส่งเสริมเพราะเยาวชนรู้จักดีและสนใจมาก

คำสำคัญ: การรับรู้ ความสนใจ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

Thesis Title	PERCEPTION AND INTEREST OF YOUTH IN PARTICIPATING CREATIVE TOURISM ACTIVITIES
Author	Kannaree Sutthi
Thesis Advisor	Assoc.Prof. Lertporn Parasakul
Department	Tourism Management
Academic Year	2021

ABSTRACT

The objectives of this research were to study youth's perception of creative tourism activities, youth's interest in creative tourism activities, and to compare youth's perception with their interest in creative tourism activities. The sample group consisted of 400 secondary school students and undergraduate students from public and private educational institutions in Bangkok and surrounding provinces. The random sampling technique was used in this research. The data was collected from questionnaires and analyzed by using frequency, percentage, factor analysis, and IPA. From the result of this research, it was concluded that the youth perceived the existence of creative tourism activities in Thailand and were interested in participating in the creative tourism activities in the following 9 areas: making traditional handicrafts, making fine craftsmanship, making jewelry from precious metals, learning the way of life through practical occupational training, stone cutting and indigenous weaving, mud dyeing, local cuisine cooking, making traditional blankets and practicing Thai massage, and cooking ethnic foods. Most of the youth are aware of and interested in participating in creative tourism activities, such as cooking local food, learning and crafting indigenous arts, as well as learning the history of the community. The result shows that some communities are able to attract youth and they are also able to exceptionally respond to the youth's needs in creative tourism activities. Therefore, the communities must maintain a high level of quality in their activity management. There is no need for them to advertise their activities or their communities further as the young people are well aware of the creative activities offered by their communities and the activities are also highly interested by the youth.

Keywords: Perception, Interest, Creative Tourism Activities

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เลิศพร ภาระสกุล อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ผู้วิจัยตระหนักถึงความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของอาจารย์ และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ด้วยความสำเร็จในครั้งนี้เกิดจากความกรุณาจากท่านอาจารย์ นอกจากนี้ขอกราบขอบพระคุณ คณะกรรมการท่านอื่น ๆ ทั่ว ณ ที่นี้ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการแก้ไข และให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ที่มีส่วนให้ทำงานวิจัยนี้มีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

สำหรับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นนั้น ผู้วิจัยขอน้อมรับผิดและยินดีที่จะรับฟังคำแนะนำจากทุกท่านที่ได้เข้ามาศึกษา เพื่อเป็นประโยชน์ใน การพัฒนางานวิจัยต่อไป

กานต์นรี สุทธิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.3 สมมุติฐานการวิจัย.....	4
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้.....	6
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความสนใจ.....	8
2.3 การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism).....	9
2.4 การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในประเทศไทย.....	12
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมความตั้งใจที่จะท่องเที่ยว (Behavioral Intentions).....	20
2.6 แนวคิดการวิเคราะห์ (Importance Performance Analysis).....	21
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	27
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29
3.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ.....	29
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	30
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล.....	34
4.2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์.....	37
4.3 ผลการวิเคราะห์ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์.....	51
4.4 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย.....	58
4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของเยาวชนกับความสนใจในการทำ กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์.....	71
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	77
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	77
5.2 อภิปรายผล.....	80
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	82
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	88
ประวัติผู้เขียน.....	96

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้กับความสนใจแต่ละ Quadrant.....	32
4.1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของเยาวชน.....	35
4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์.....	37
4.3	การวิเคราะห์องค์ประกอบการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์.....	39
4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 1 การทดลองทำงาน หัตถกรรมที่บ้าน.....	43
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 2 การทดลองทำงานหัตถกรรม ประณีตศิลป์ที่ใช้ฝีมือ.....	44
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการทำเครื่องประดับ จากโลหะมีค่า.....	45
4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการ ประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ.....	46
4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการเจียรไนหินและ การทอผ้าพื้นเมือง.....	47
4.9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วย โคลน.....	47
4.10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 7 กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง.....	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 8 กิจกรรมการทำผ้าห่มและ การฝึกการนวดแผนไทย.....	48
4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 9 กิจกรรมการทำอาหารที่บ้าน เฉพาะถิ่น.....	49
4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในภาพรวม.....	49
4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 1 การทดลองทำงานหัตถกรรม ที่บ้าน.....	51
4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 2 การทดลองทำงานหัตถกรรม ประณีตศิลป์ที่ใช้ฝีมือ.....	52
4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการทำเครื่องประดับ จากโลหะมีค่า.....	53
4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการ ประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ.....	54
4.18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการเจียรระไนหินและ การทอผ้าพื้นเมือง.....	55
4.19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน.....	55
4.20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 7 กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง.....	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์กรประกอบที่ 8 กิจกรรมการทำผ้าห่มและ การฝึกการนวดแผนไทย.....	56
4.22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์กรประกอบที่ 9 กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้าน เฉพาะถิ่น.....	57
4.23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในภาพรวม.....	57
4.24 การทดสอบสมมติฐาน.....	58
4.25 ผลการทดสอบสมมติฐานของการรับรู้ต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์ จำแนกตามสาขาวิชา.....	59
4.26 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการรับรู้ต่อกิจกรรมการเจียรระในหินและ การทอผ้าพื้นเมือง จำแนกตามสาขาวิชา.....	60
4.27 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการรับรู้ต่อกิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน จำแนกตามสาขาวิชา.....	61
4.28 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการรับรู้ต่อกิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง จำแนกตามสาขาวิชา.....	61
4.29 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการรับรู้ต่อกิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้าน เฉพาะถิ่นจำแนกตามสาขาวิชา.....	62
4.30 ผลการทดสอบสมมติฐานของการรับรู้ต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์ จำแนกตามภูมิลำเนา.....	62
4.31 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการรับรู้ต่อกิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน จำแนกตามภูมิลำเนา.....	64
4.32 การทดสอบสมมติฐาน.....	65
4.33 ผลการทดสอบสมมติฐานของความสนใจต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์ จำแนกตามสาขาวิชา.....	66

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.34 การเปรียบเทียบรายคู่ค่าเฉลี่ยความสนใจต่อการทดลองทำงานหัตถกรรม ที่บ้านจำแนกตามสาขาวิชา.....	67
4.35 การเปรียบเทียบรายคู่ค่าเฉลี่ยความสนใจต่อการเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการ ประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ จำแนกตามสาขาวิชา.....	68
4.36 การเปรียบเทียบรายคู่ค่าเฉลี่ยความสนใจต่อกิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง จำแนกตามสาขาวิชา.....	68
4.37 การเปรียบเทียบรายคู่ค่าเฉลี่ยความสนใจต่อกิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึก การนวดแผนไทย จำแนกตามสาขาวิชา.....	69
4.38 การเปรียบเทียบรายคู่ค่าเฉลี่ยความสนใจต่อกิจกรรมการทำอาหารที่บ้าน เฉพาะถิ่น จำแนกตามสาขาวิชา.....	69
4.39 ผลการทดสอบสมมติฐานของความสนใจต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์ จำแนกตามภูมิภาค.....	70
4.40 การเปรียบเทียบรายคู่ค่าเฉลี่ยความสนใจต่อกิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึก การนวดแผนไทย จำแนกตามภูมิภาค.....	71
4.41 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้กับความสนใจแต่ละจุดภาค.....	72
4.42 ปัจจัยย่อยความสนใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่อยู่ในแต่ละ Quadrants.....	73

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แบบจำลองทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล.....	20
2.2 Importance-Performance Grid.....	22
2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	27
3.1 แผนภูมิ IPA.....	33
4.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของเยาวชนกับความสนใจในการทำกิจกรรม การท่องเที่ยว.....	74

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นเรื่องที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน และได้มีการพัฒนาการออกเป็นหลากหลายรูปแบบเรื่อยมาตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวแบบวิถีชุมชน การท่องเที่ยวเชิงเกษตรซึ่งคงเป็นเรื่องที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลประการหนึ่งที่เสริมสร้างคุณภาพชีวิตของมนุษย์ให้ดีขึ้น สร้างคุณภาพของการดำเนินชีวิตให้เกิดความสุข ผ่อนคลาย และก่อเกิดกำลังกาย กำลังใจ และกำลังความคิดได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม รูปแบบการท่องเที่ยวในแบบต่าง ๆ ก่อให้เกิดผลดีทางเศรษฐกิจสังคม ได้เป็นอย่างมาก แต่ในขณะเดียวกันก็อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อเรื่องต่าง ๆ ได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น รูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่จะก่อให้เกิดความยั่งยืนในการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ซึ่งควรที่จะต้องได้รับการมีส่วนร่วมทั้งด้านความคิดเห็น และความร่วมมือ ในการพัฒนาการในด้านต่าง ๆ จากหลายภาคส่วนจึงจะทำให้เกิดความราบรื่นในทิศทางเดียวกันของการพัฒนาที่ยั่งยืนได้

จากรายงานประชุมนานาชาติเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ณ เมืองซานตาเฟ ประเทศสหรัฐอเมริกา (The Santa Fe International Conference on Creative Tourism) แนวคิดของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้ถูกอธิบายไว้ว่าเป็นกิจกรรมที่สามารถการกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน และเป็นกิจกรรมที่สร้างความตื่นตัวในการพัฒนาสภาพสังคมและวัฒนธรรม ในขณะเดียวกัน Raymond and Richards (2000) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้ผู้ไปเยือนสามารถพัฒนาศักยภาพความคิดสร้างสรรค์ในตนเอง ผ่านการมีประสบการณ์ร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ในระหว่างการพักหรือเยือนแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ และ Wurzbarger (2009) ได้นิยามการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งไปสู่ความผูกพันและประสบการณ์ อันแท้จริงซึ่งได้มาจากการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ศิลปะ วัฒนธรรมหรือคุณลักษณะเฉพาะของพื้นที่ นอกจากนี้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จัดได้ว่าเป็นต้นแบบการท่องเที่ยว ที่ดี เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่สนับสนุนการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นอย่างยั่งยืน (Richards, 2001)

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวแนวใหม่ ที่เกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ.2542 โดยได้รับแรงบันดาลใจจากความหลากหลายทางวัฒนธรรมในประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เป็นที่น่ายินดีของนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ ที่ต้องการได้รับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ นักท่องเที่ยวเหล่านี้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม (Engaged) ระหว่างตัวนักท่องเที่ยว (Guest) กับผู้ให้บริการหรือเจ้าบ้าน (Host) ที่ไปเยือน เพื่อที่จะได้เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และได้รับประสบการณ์ที่แท้จริงผ่านกิจกรรมต่าง ๆ (Authentic-active Participation) อันก่อให้เกิดการเรียนรู้ในพื้นที่ท่องเที่ยว ซึ่งรูปแบบและลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์นี้ จะเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวและเจ้าของบ้านได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม พัฒนาศักยภาพของตนไปร่วมกัน ทำให้เกิดความจดจำ ประทับใจ แล้วเข้าใจศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของพื้นที่นั้น ๆ อย่างลึกซึ้ง (Understanding Specific Cultural of the Place) นอกจากนี้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นแนวทางการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่ตอบสนองความต้องการและสอดคล้องกับรสนิยมของนักท่องเที่ยวในปัจจุบัน ที่ไม่เพียงแต่ต้องการ “มองดู” (Seeing) สังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากตน แต่ได้มีโอกาสที่จะ “ลงมือทำ” (Doing) เพื่อเรียนรู้ทำความเข้าใจในมรดกทางวัฒนธรรมของพื้นที่ที่ท่องเที่ยวอย่างแท้จริง เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนผ่านการปฏิบัติ (Practice) กิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมที่จัดไว้ในพื้นที่ท่องเที่ยว กิจกรรมจากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ยังก่อให้เกิดแรงบันดาลใจใหม่แก่นักท่องเที่ยว โดยสามารถนำไปประยุกต์ปรับใช้กับชีวิตประจำวันของตนภายหลังจากการมาเยือนพื้นที่ท่องเที่ยว ซึ่งแตกต่างจากการท่องเที่ยวรูปแบบเดิมที่มีเพียงแต่การเลือกซื้อของที่ระลึกที่จากร้านค้าและเก็บภาพถ่ายเพียงเท่านั้น (สุดแดน วิสุทธิลักษณ์ และคณะ, 2556)

เยาวชนถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศชาติในด้านต่าง ๆ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถจัดการการท่องเที่ยวผ่านการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยในการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ โดยการพัฒนาเยาวชนในองค์รวมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เยาวชนเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพอันเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศ อีกทั้งการจัดการการท่องเที่ยวสำหรับเยาวชนอย่างถูกวิธียังช่วยให้เยาวชนได้รับความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี นอกจากนี้ ยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์สร้างเสริมประสบการณ์ที่ดีเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ ตลอดจนปลูกจิตสำนึกให้รักถิ่นฐาน และสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีความรับผิดชอบ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ในปัจจุบันนี้มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวหลากหลายและแตกต่างกันออกไป ซึ่งล้วนแล้วแต่ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการจัดการท่องเที่ยว

แต่ละครั้ง เช่น การจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้เยาวชนได้ศึกษาเรื่องศิลปวัฒนธรรมของประเทศ โดยเดินทางไปตามแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม เช่น แหล่งโบราณคดีแหล่งชุมชนที่น่าสนใจแหล่งวิถีชีวิตชาวไทย หรือสถานที่สำคัญต่าง ๆ กิจกรรมในการจัดการท่องเที่ยวจึงมักเป็นกิจกรรมที่เป็นความรู้ที่เพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ทางด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณี โบราณคดีเหล่านั้น เหนือสิ่งอื่นใดกิจกรรมท่องเที่ยวเหล่านี้มักสอดแทรกเรื่องราวของการฝึกความมีระเบียบวินัย ฝึกความสามัคคี ปลูกฝัง และฝึกพฤติกรรมต่าง ๆ ของเยาวชนไปในทางที่ดีงาม หรือเปลี่ยนทัศนคติของเยาวชนไปในทางที่ดี เพื่อจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพในอนาคตได้ทั้งการเป็นผู้ใหญ่ที่มีความรู้ความสามารถ มีความคิดมีคุณธรรม และจริยธรรม อันเป็นรากฐานที่ดีและมั่นคงในการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศให้เจริญก้าวหน้าอีกด้วย ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติที่แฝงอยู่ในกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างการจัดกิจกรรมท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวหนึ่งที่เปิดโอกาสให้เยาวชนได้พัฒนา หรือได้ใช้ศักยภาพหรือความสามารถด้านแนวคิดสร้างสรรค์ของเยาวชนเอง โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมอย่างมุ่งมั่นตั้งใจในวิถีทางและประสบการณ์เรียนรู้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำกันอยู่เป็นประจำของผู้คนในแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้น ๆ โดยที่เยาวชนอาสาเข้าไปทำหรือเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย เป็นการสร้างสรรค์กิจกรรมหรือผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาดั้งเดิมของท้องถิ่นผสมผสานกับแนวคิดจินตนาการของเยาวชนหรือนักท่องเที่ยวสร้างสรรค์กิจกรรมขึ้นมาใหม่ เยาวชนหรือนักท่องเที่ยวมิใช่เป็นเพียงผู้ดูหรือผู้สังเกตการณ์หรือไปปรากฏตัวในที่นั้น ๆ แต่เป็นผู้มีปฏิสัมพันธ์หรือเป็นผู้มีส่วนในการดำเนินกิจกรรมร่วมกับคนในท้องถิ่น

จากเหตุผลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการรับรู้และความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อนำผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สำหรับเยาวชน รวมถึงเพื่อให้ผู้ประกอบการและสถาบันการศึกษาจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สำหรับเยาวชนเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
- 1.2.2 เพื่อศึกษาความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
- 1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของเยาวชนกับความสนใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

1.3 สมมุติฐานการวิจัย

1.3.1 เยาวชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน จะมีการรับรู้ต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต่างกัน

1.3.2 เยาวชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน จะมีความสนใจต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต่างกัน

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ทำให้ทราบถึงการรับรู้ของเยาวชนต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

1.4.2 ทำให้ทราบถึงความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

1.4.3 ทำให้ทราบถึงความสนใจของเยาวชนที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

1.4.4 หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถนำผลการวิจัยนี้ เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการวางแผนกลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สำหรับเยาวชน

1.4.5 ผู้ประกอบการและสถาบันการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการวางแผนจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สำหรับเยาวชนเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และการใช้เวลาให้เกิดประโยชน์

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยมุ่งเน้นที่จะศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้ ความสนใจของเยาวชนที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือนักเรียน นิสิต/นักศึกษาอายุระหว่าง 15 – 24 ปี จำนวน 400 คน

1.5.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ในการเก็บข้อมูลจากนักเรียน นิสิต/นักศึกษาอายุระหว่าง 15 – 24 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา ระหว่างเดือนสิงหาคม – พฤษภาคม 2564

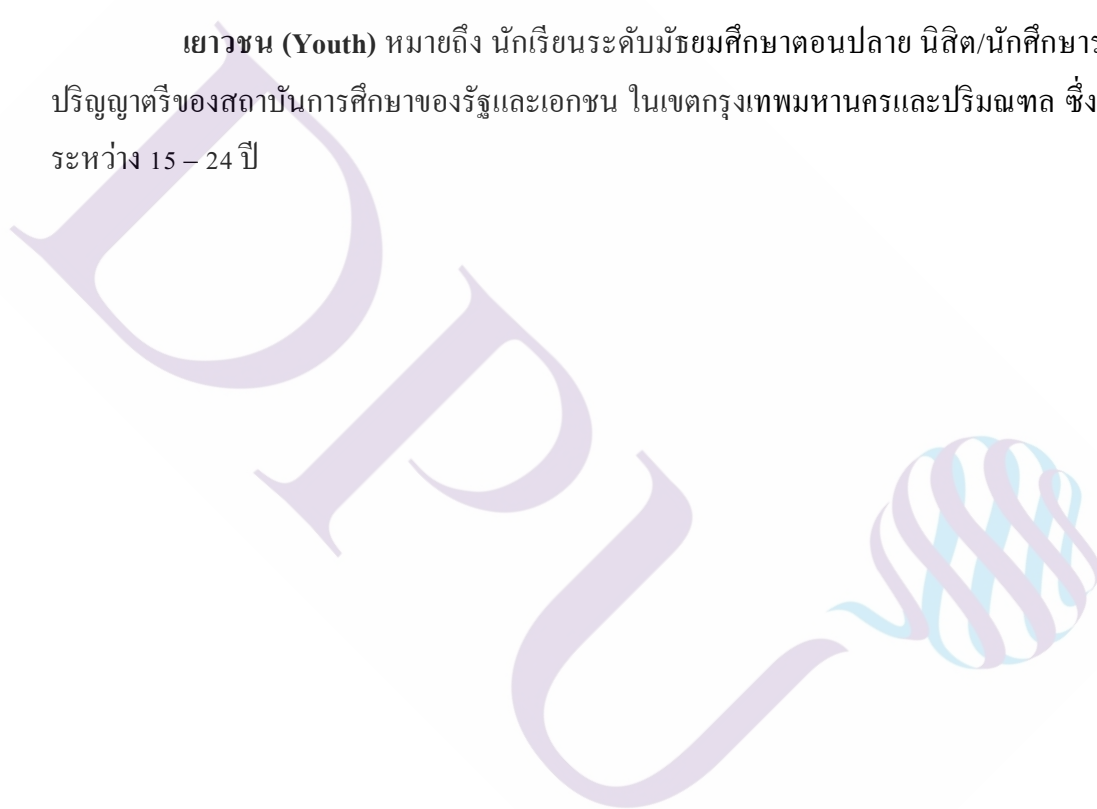
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การรับรู้ (Perception) หมายถึง การที่เยาวชนได้พบเห็นและได้ยินข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ความสนใจ (Interest) หมายถึง ความรู้สึกในทางที่ดีของเยาวชนต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะ ซึ่งจะทำให้แนวโน้มของพฤติกรรมเป็นไปในทางที่ดี

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) หมายถึง การที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมของพื้นที่ ซึ่งประสบการณ์ดังกล่าวทำให้นักท่องเที่ยวได้ทำความเข้าใจศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ ผ่านประสบการณ์ของตัวเอง เกิดปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าบ้านและนักท่องเที่ยวซึ่งเป็นผู้มาเยือน และยังเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวยังสามารถใช้ประสบการณ์ที่เรียนรู้ใหม่ มาประยุกต์กับชีวิตการทำงานของตนหลังจากการท่องเที่ยว

เยาวชน (Youth) หมายถึง นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นิสิต/นักศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งมีอายุระหว่าง 15 – 24 ปี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง การรับรู้และความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการดำเนินงาน และเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย อันประกอบด้วย

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความสนใจ
- 2.3 การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism)
- 2.4 การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในประเทศไทย
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมความตั้งใจที่จะท่องเที่ยว (Behavioral Intentions)
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการรับรู้

การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากที่ความรู้สึกถูกกระตุ้น โดยสิ่งเร้า และเกิดการตีความหมายจากความรู้และประสบการณ์ส่วนตัวของบุคคลนั้น ๆ (Bernstein, 1999) การรับรู้ต่างจากการรับสัมผัส เนื่องจากเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้จากประสบการณ์ ถ้าหากไม่มีการเรียนจากประสบการณ์ สิ่งที่เกิดขึ้นจะนับว่าเป็นเพียงการรับสัมผัส เช่น การฟังบรรยายหรือเข้าร่วมชั้นเรียนภาษาต่างประเทศ โดยผู้ฟังไม่รู้จักหรือเข้าใจภาษานั้นมาก่อน ผู้ฟังก็จะได้เพียงแต่รับสัมผัสทางหู แต่ไม่เกิดการรับรู้ในหัวข้อหรือเนื้อหาในการบรรยาย

Guralnik (1986) ได้กล่าวถึงการรับรู้ว่าเป็นการแสดงออกถึงความสามารถที่จะเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ หรือคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ผ่านทางความรู้สึก (Sense) ความตระหนัก (Awareness) และความเข้าใจ (Comprehension)

อุดม ทุมโฆสิต (2554) ได้กล่าวถึง การรับรู้กับพฤติกรรมของมนุษย์ในองค์การ เพราะว่า พฤติกรรมมนุษย์มีพื้นฐานมาจากการรับรู้ การรับรู้เป็นการวิเคราะห์ตีความเพื่อทำความเข้าใจในข่าวสารข้อมูลที่ได้รับนั้นบุคคลจะอาศัยข้อมูลที่ได้รับปัจจุบันประกอบกับสิ่งที่เคยรับรู้จากอดีตและเก็บไว้ในความทรงจำ ตลอดจนความคาดหวังของบุคคลต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตด้วย

การรับรู้ คือการตีความข้อมูลที่ได้รับจากสิ่งเร้าภายนอกผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้าซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์ทั้งอดีตและปัจจุบันของแต่ละบุคคลเป็นเครื่องมือในการแปลความหมายจากการรับรู้ แต่ละบุคคลอาจตีความหมายจากการรับรู้ในเรื่องเดียวกันต่างกันไป กระบวนการที่สำคัญที่ทำให้เกิดการรับรู้ ประกอบไปด้วย

1. มีสิ่งเร้าที่จะรับรู้ (Stimulus) เช่น รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส
2. อวัยวะประสาทสัมผัส (Sense Organs) หู ตา จมูก ลิ้น ผิวหนัง
3. ประสบการณ์เดิม หรือความรู้เดิมเกี่ยวกับสิ่งเร้าที่ได้สัมผัส
4. การแปลความหมายจากสิ่งที่สัมผัส

เมื่อสิ่งเร้ากระทบกับอวัยวะสัมผัสทำให้เกิดการรู้สึก การตีความ ความเข้าใจ ความคิด ความจำ การตัดสินใจ การเรียนรู้ และมโนภาพ สมอจึงแปลความหมายออกมาเป็นความรู้ ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ โดยอาศัยความรู้เดิม ประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคล

นอกจากนี้การรับรู้ยังเป็นจัดว่าเป็นเลือกสรร (perception is selective) เนื่องจากมนุษย์เรานั้นอยู่ท่ามกลางสิ่งเร้ามากมาย ซึ่งไม่สามารถรับรู้หมดทุกอย่างได้ แต่เราเลือกรับรู้สิ่งเร้าเป็นบางอย่าง เช่น การที่เราเลือกรับรู้เนื้อหาจากมัลลเทศก์ แต่ไม่รับรู้สิ่งเร้าอื่น ๆ รอบตัว เช่น กิจกรรมหรือเหตุการณ์อื่น ๆ จากผู้คนโดยรอบ การเลือกสรรการรับรู้มีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. องค์ประกอบอันเนื่องมาจากสิ่งเร้า ตามคำนิยามของ Quinn (1985) คือลักษณะของสิ่งเร้าที่ทำให้เราเกิดการรับรู้ได้ทันที หรือสามารถดึงดูดความสนใจได้เป็นอย่างดี โดยลักษณะเด่นที่ดึงดูดความสนใจได้แก่ ความเข้มและขนาด (intensity and size) จากเสียง แสงสว่าง ขนาดเล็กใหญ่ ทำให้เราเลือกรับรู้ได้มากกว่าสิ่งเร้าที่มีลักษณะตรงกันข้าม หรือเลือกรับรู้ได้มากกว่าจากลักษณะที่โดดเด่น, ความผิดแผกกันหรือความตรงกันข้าม (contrast) โดยลักษณะที่ผิดแผกจากปกติจะทำให้เราเลือกรับรู้ได้มากกว่าลักษณะปกติธรรมดา, การเคลื่อนไหว (movement) สิ่งเร้าที่เคลื่อนไหวจะดึงดูดการรับรู้และความสนใจของคนได้ดีกว่าสิ่งเร้าที่ไม่เคลื่อนไหว การกระทำซ้ำ (repetition) การกระทำซ้ำ ๆ ความแปลกใหม่ (novelty) และ การใช้อิทธิพลทางสังคม (social insinuations) เป็นสิ่งยืนยันและสร้างความเชื่อ และทำให้เกิดการรับรู้จากอิทธิพลหรือภาพลักษณ์ของบุคคลหรือสิ่งของนั้น ๆ

2. องค์ประกอบอันเนื่องมาจากตัวบุคคลประกอบด้วย 2 ส่วนที่สำคัญคือ องค์ประกอบทางด้านสรีระ (Physiological Factors) และ องค์ประกอบด้านจิตวิทยา (Psychological Factors) องค์ประกอบทางด้านสรีระของแต่ละบุคคลอาจมีความเหมือน หรือ คล้ายคลึงกัน แต่ความสามารถของอวัยวะรับสัมผัสของคนแต่ละคนนั้นอาจต่างกัน ทำให้แต่ละคนไม่สามารถที่จะตอบสนองสิ่งเร้าทุกชนิดได้เหมือนกัน นอกจากนี้สภาพของร่างกายในแต่ละช่วงอายุก็ยังมีอิทธิพลต่อการรับรู้

ของคนเรานั้น โดยคนในวัยเด็กหรือหนุ่มสาวอาจรับรู้ได้ดีกว่าคนสูงอายุที่สมรรถภาพในการรับสัมผัสจะลดน้อยลงไปตามวัย ในส่วนขององค์ประกอบด้านด้านจิตวิทยานั้นเกี่ยวเนื่องกับความสนใจ (interest) ความคาดหวัง (expectancy) ความต้องการ (need) และการเห็นคุณค่า (value) ของสิ่งเร้าที่อาจแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความสนใจ

ซูมาลี ธนวุฒิกิตวิรกุล (2541) กล่าวว่า ความสนใจ คือ อาการความอยากรู้อยากเห็นที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมต่างใดกิจกรรมหนึ่งด้วยความสมัครใจ

พนาอ้อย รอดชู (2540) กล่าวถึงความสนใจ ว่าเป็นความรู้สึกลึกแสวงหาความรู้สึกลึกชอบ ความพึงพอใจ ความตั้งใจในการเลือกวัตถุ หรือกิจกรรมของบุคคลที่มีต่อวัตถุ แนวความคิด หรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเวลานานหรือเป็นเพียงความรู้สึกลึกชั่วครู่ ทำให้บุคคลนั้นพยายามกระทำการจนบรรลุจุดมุ่งหมาย

ความสนใจ เป็นกระบวนการขั้นแรกในการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากสิ่งเร้าที่ตรงกับความต้องการบุคคล ทำให้ร่างกายและจิตใจของผู้เรียนพร้อมที่จะรับข้อมูลจนเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่และความต้องการกระทำกิจกรรม (เรืองยศ วิชัย, 2540)

Thorndike & Hagan (1961) กล่าวว่า ความสนใจ คือ แนวโน้มในการแสวงหา และเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยทำแล้วรู้สึกเพลิดเพลินต่อสิ่งที่ได้ทำ และมีความภาคภูมิใจที่ได้ทำในกิจกรรมนั้น ๆ

Charles (1972) กล่าวว่า ความสนใจของบุคคลจะเกิดขึ้นได้นั้นต้องมีกระบวนการต่าง ๆ ได้แก่ มีความพอใจที่เกิดจากสิ่งเร้า มีความมุ่งมั่นที่จะทำหรือตั้งใจสิ่งที่ตนพึงพอใจ แล้วจึงทำให้เกิดความสนใจที่เป็นพฤติกรรมที่บุคคลกระทำที่มุ่งมั่นซ้ำ ๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมาย

ความสนใจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความสนใจหลัก (Focal Attention) คือความสนใจที่เราให้สิ่งหนึ่งโดยตรง
2. ความสนใจรอบนอก (Peripheral or Marginal Attention) คือ ความสนใจที่เราทำกับสิ่งหนึ่งน้อยกว่าความสนใจหลัก

องค์ประกอบของความสนใจ

ซูมาลี ธนวุฒิกิตวิรกุล. (2541) กล่าวถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับความสนใจไว้ดังนี้

1. เกิดขึ้นจากความพร้อม ความต้องการของบุคคล และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมโดยรอบ

2. เป็นเรื่องเฉพาะบุคคล

3. ความสนใจสัมพันธ์กับสุขภาพร่างกาย การที่บุคคลจะสนใจสิ่งใดเป็นระยะสั้นหรือยาวขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ ความพร้อมของร่างกาย
4. ความสนใจสามารถเปลี่ยนไปตามวัยและเวลาของแต่ละบุคคล
5. ความสนใจสัมพันธ์กับสภาพจิตใจและหาว่าปัญญาของบุคคล
6. ความสนใจสัมพันธ์กับประสบการณ์ผ่านมาของแต่ละบุคคล โดย บุคคลนั้น ๆ จำเป็นต้องมีความรู้ในสิ่งนั้น ๆ มาพอประมาณจึงจะมีความสนใจเกิดขึ้นได้

2.3 การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism)

การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) ตามคำนิยามขององค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก (กรมการท่องเที่ยว, 2560) คือ การท่องเที่ยวที่มุ่งไปสู่ความผูกพันและประสบการณ์อันแท้จริง มีเป้าหมายสอดคล้องกับแนวทาง การพัฒนาชุมชนและการพัฒนาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวในด้านศิลปะ วรรณกรรม วัฒนธรรม ชีวิตและวัฒนธรรมในชุมชน หรือคุณลักษณะเฉพาะของพื้นที่

Richards and Raymond (2000) ได้นิยามการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่ทำให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ผ่านการมีประสบการณ์เข้าร่วมเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นลักษณะเฉพาะของจุดหมายปลายทางที่ไปเยือน นอกจากนี้ นาฬิกาอดิศักดิ์ แสงสนิท (2556) ยังได้อธิบายการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เพื่อสร้างประสบการณ์ด้านประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม วิถีชุมชน และเอกลักษณ์สถานที่โดยตรงร่วมกับเจ้าของวัฒนธรรมที่ และเป็นการสร้างมูลค่ากับชุมชนชนอย่าง เป็นรูปธรรม โดยกิจกรรมนั้นไม่เน้นในเรื่องการสร้างรายได้ของชุมชนเพียงอย่างเดียว

ธีระ ลินเดชารักษ์ และ นาฬิกาอดิศักดิ์ แสงสนิท (2556) ได้อ้างถึงคำนิยามของ Creative Tourism โดย Crispin Raymond และ Greg Richards ว่าเป็นกิจกรรมของนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากประสบการณ์ของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ที่ได้เดินทางไปยังประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่นการเข้าเรียนนวดแผนไทยที่จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย การฝึกหัดทำอาหารมังสวิวัตินในเกาะบาห์ลี ประเทศอินโดนีเซีย และการฝึกเป็นผู้ดูแลฝูงแกะและการทำปศุสัตว์ที่ฟาร์มในประเทศออสเตรเลีย ในช่วงปี พ.ศ.2542-2543 โดยคำว่า Creative Tourism เป็นชื่อเรียกการท่องเที่ยวแบบใหม่ที่ Raymond และ Richards ได้คิดขึ้นมาเพื่อเรียกการท่องเที่ยวที่มีการมีส่วนร่วมระหว่างนักท่องเที่ยวและเจ้าบ้าน โดยที่นักท่องเที่ยวสามารถทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ศิลปะ วัฒนธรรมผ่านประสบการณ์ด้วยตนเองแล้ว นักท่องเที่ยวยังสามารถที่จะใช้

ประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ใหม่นั้นมาใช้กับชีวิตหรือการทำงานของตนภายหลังที่กลับมาจากการท่องเที่ยวแล้วด้วย

สถาบันวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย (2553) ได้เสนอนิยามของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ว่าเป็นกระบวนการ “การต่อยอด เพิ่มค่าหา จุดต่างโดยใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์” โดยเป็นการต่อยอดจากฐานทุนทางด้านสังคมและวัฒนธรรมเดิมที่ชุมชนมีอยู่แล้ว แล้วนำมาเพิ่มมูลค่าและคุณค่าแก่ทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยการหาจุดต่าง เพื่อสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่แปลกใหม่โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการแข่งขันของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ในขณะที่ Ohridska-Olson and Ivanov (2010) นิยามการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ว่าเป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะ (Niche Interests) เป็นกลุ่มที่ให้ความสำคัญกับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว และการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้เป็นสำคัญ

สุดแดน วิสุทธิลักษณ์ (2556) ได้กล่าวว่าคำว่าการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) และเมืองสร้างสรรค์ (Creative City) ได้รับการเผยแพร่เป็นขึ้นเป็นครั้งแรกในจดหมายข่าว ATLAS Newsletter ฉบับเดือนพฤศจิกายน ปี 2000 ที่เขียนโดย Raymond โดยมีองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ที่สนับสนุนแนวคิดการท่องเที่ยวแบบใหม่ในรูปแบบของเมืองสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมความหลากหลายทางวัฒนธรรม ต่อมาในปี พ.ศ.2547 UNESCO จึงเสนอโครงการ “เครือข่ายเมืองสร้างสรรค์” (The Creative Cities Network) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industries) และสนับสนุนความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นโดยพยายามที่จะเชื่อมโยงเมืองต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อสร้างการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่นักท่องเที่ยวจะสามารถรับและเรียนรู้จากประสบการณ์ของตนเองที่ได้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่จับต้องได้และเป็นนามธรรม (Tangible and Intangible Cultural) ของเมืองนั้น ๆ

โดยที่เมืองสร้างสรรค์ในเครือข่ายของยูเนสโกสามารถแบ่งออกเป็น 7 กลุ่มตามประเภทที่เมืองนั้น ๆ เสนอจุดเด่นของเมืองอย่างหนึ่งตามประเภทต่อไปนี้

1. วรรณกรรม (Literature)
2. งานหัตถกรรมและศิลปะพื้นบ้าน (Crafts and Folk art)
3. งานออกแบบ (Design)
4. ดนตรี (Music)
5. อาหาร (Gastronomy)
6. ภาพยนตร์ (Cinema)
7. สื่อศิลปะ (Media Arts)

ตัวอย่างเมืองต่างที่เสนอตัวเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ “เมืองสร้างสรรค์” (Creative City) เช่น เมืองโบโลญญา (Bologna) ในอิตาลี เป็นเมืองแห่งดนตรี เมืองเอดินเบิร์ก (Edinburg) ในสกอตแลนด์เป็นเมืองแห่งวรรณกรรม กรุงเบอร์ลิน (Berlin) ในเยอรมนี เป็นเมืองแห่งการออกแบบ เป็นต้น

รูปลักษณะของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

รูปแบบพื้นฐานของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 2 ลักษณะ ได้ถูกเสนอขึ้นโดย Richards (2010) ซึ่งได้แก่

1. การใช้ความสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมของนักท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเข้าไปมีส่วนร่วมในวิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรมในพื้นที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ
2. การใช้ความสร้างสรรค์เป็นฉากหลังของการท่องเที่ยว เป็นรูปแบบที่นำขึ้นมาเพื่อสร้าง “บรรยากาศ” และเพิ่ม “เสน่ห์” ให้กับในแหล่งท่องเที่ยว นั้น เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ศิลปะต่าง ๆ ในเมืองที่มีชื่อเสียงขึ้นชื่อในศิลปะนั้น ๆ อยู่แล้ว ทำให้ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สถานที่ท่องเที่ยว นั้นมี “เสน่ห์” เพิ่มขึ้น

รูปแบบของประสบการณ์ของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

รูปแบบของประสบการณ์ของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ สามารถแบ่งออกเป็นได้หลายรูปแบบ ทั้งในกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning) การจัดการอบรม (Workshops) เช่น การทอผ้า การปั้นเครื่องปั้นดินเผา การชิม (Testing) อาหารท้องถิ่น การเยี่ยมชม (Seeing) ตามเส้นทางแทนที่จะเป็นการเดินทางเข้าไปชมเฉพาะจุด การซื้อของ (Buying) ในรูปแบบการเดินทางตามแกลเลอรี เป็นต้น

คุณสมบัติของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Properties of Creative Tourism)

สวดแดน วิสุทธิลักษณ์ (2556) ได้อธิบายคุณสมบัติของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ประมวลจากลักษณะและรูปแบบต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวประเภทนี้ โดยการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จะมีคุณสมบัติ 10 ประการ ประกอบด้วย การที่ผู้ท่องเที่ยวและเจ้าของบ้านมีความผูกพันระหว่างกัน (Each engaging the other) โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Cross - cultural engagement/ Cultural experience) ทำให้ผู้ท่องเที่ยวมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงทางวัฒนธรรมของพื้นที่ท่องเที่ยว (Spirit of place/ deep meaning/understanding of the specific cultural of the place) จากประสบการณ์จากการมีส่วนร่วม (Hands - on experience) และการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน/ ส่งผ่าน - ส่งต่อประสบการณ์ (Exchange information/transformation and transformative experiences) และผู้ท่องเที่ยวต้องเป็นผู้เข้าร่วมกิจกรรมมากกว่าเป็นผู้ชม (More participate than observe) มีโอกาสพัฒนาศักยภาพในการสร้างสรรค์ของตนเองและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจใน

กิจกรรมนั้น ๆ (Co -creating tourism experience) ซึ่งจะนำมาซึ่งความจริงแท้ทั้งในกระบวนการการผลิตและผลิตภัณฑ์ ประสบการณ์จริง (Authentic both process and product/ genuine experience) ทำให้เกิดการจดจำประทับใจ เข้าใจ (Memorable/ I hear and I forget, I see and I remember, I do and I understand) จากการท่องเที่ยวแบบจำเพาะเจาะจง (Traitor - made approach)

ปัจจัยสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ภัทรอภรณ์ เอี่ยมวิริยาวัฒน์ (2561) ได้อธิบายปัจจัยที่ผลักดันให้เกิดแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่ามาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เดินทาง ที่มีการคัดเลือกจุดหมายปลายทางในการท่องเที่ยวมากขึ้น เปลี่ยนจากการท่องเที่ยวแบบเดิมที่เน้นไปตามชายทะเลเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจและการแสวงหาความเพลิดเพลินเป็นหลัก ไปสู่ยุคของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อชื่นชมพิพิธภัณฑ วัตถุ ศิลปะ วัฒนธรรมของท้องถิ่นที่ได้ไปเยือน จนมาสู่ยุคปัจจุบันที่นักท่องเที่ยวมุ่งเน้น เสาะหาจุดหมายปลายทางที่ให้โอกาสในการพบปะพูดคุยกับคนในท้องถิ่น สามารถเรียนรู้วิถีชีวิต ความคิด และมีปฏิสัมพันธ์กับสถานที่ เสมือนเป็นคนใน เป็นส่วนหนึ่งของสถานที่นั้น ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวแบบใหม่ที่เรียกว่าการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ นอกจากนี้การปรับเปลี่ยนไปตามสภาพเศรษฐกิจ การนิยมเดินทางท่องเที่ยวระยะใกล้โดยอาจเลือกเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศหรือภายในภูมิภาคใกล้เคียง ความสนใจในการท่องเที่ยวในลักษณะพิเศษ เช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และ กระแสความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิม ต่างเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์กำลังได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวและมีแนวโน้มมากขึ้น เกิดการเตรียมความพร้อมของสถานที่ท่องเที่ยวให้มีรูปแบบเฉพาะเจาะจงให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวในแนวโน้มมากขึ้น โดยสร้างสรรค์ประสบการณ์ที่มีความเชื่อมโยงเข้ากับอัตลักษณ์ของสถานที่นั้น ๆ มิใช่เป็นเพียงการนำเสนอสถานที่ท่องเที่ยวให้ผู้มาเยือนเพียงแค่นั้นชมแล้วจากไป ผู้เป็นเจ้าของบ้านหรือบุคคลท้องถิ่นต้องเตรียมกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรม หรืออัตลักษณ์ของชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ผู้มาเยือนเข้าไปมีส่วนร่วมและสัมผัสกับวัฒนธรรม หรืออัตลักษณ์ของสถานที่หรือชุมชนที่ไปเยือน โดยตรง นักท่องเที่ยวจึงจะสามารถนำประสบการณ์และความประทับใจจากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เข้าร่วมคิดตัวกลับไปด้วยแม้เมื่อเดินทางกลับไป

2.4 การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในประเทศไทย

โครงการต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์: กรณีประเทศไทย

คณะทำงาน โครงการต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (สุดแดน วิสุทธิลักษณ์ และคณะ, 2555) ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการ

ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือ อพท. ได้นิยามความหมายของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ไว้ว่าเป็น “การท่องเที่ยวที่สนับสนุนให้นักท่องเที่ยวได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อทำความเข้าใจในคุณค่าทางสังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมของพื้นที่ท่องเที่ยวอย่างลึกซึ้ง โดยผ่านประสบการณ์ตรงร่วมกับเจ้าของพื้นที่หรือเจ้าของวัฒนธรรม” โดยพื้นที่ที่จะจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต้องมีคุณสมบัติพร้อมทั้งในเชิงพื้นที่ที่มีความหลากหลายและความโดดเด่นทางวัฒนธรรมและ/หรือธรรมชาติ เจ้าของวัฒนธรรมมีความตระหนักรู้ในคุณค่าและกระบวนการการทำกิจกรรมของชุมชนตนเอง มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Exchange) ที่ทำให้เกิดความเข้าใจในคุณค่าทางสังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม (Spirit of Place) นักท่องเที่ยวจะต้องได้รับประสบการณ์ตรงร่วมกับเจ้าของวัฒนธรรม (Experience) ทำให้นำไปสู่ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในพื้นที่ท่องเที่ยว โดยที่กิจกรรมนั้นต้องไม่ทำลายคุณค่าของชุมชนและนำไปสู่สมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม หากพื้นที่นั้นมีคุณสมบัติดังกล่าว จึงจะนับได้ว่าเป็นพื้นที่ที่พร้อมจะพัฒนาให้เป็นพื้นที่ของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ตัวอย่างพื้นที่ที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นต้นแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยคณะทำงานร่วมกับผู้แทน อพท. จากคุณสมบัติของกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่กำหนดไว้ดังกล่าวได้แก่ พื้นที่พิเศษ 4 อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร และพื้นที่พิเศษ 5 จังหวัดเลย ซึ่งต่อมาคณะทำงานฯ ได้พัฒนากิจกรรมเกี่ยวกับ “การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์” และได้ขยายการคัดสรรกิจกรรมเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ออกไปในหลายพื้นที่ โดยมีกิจกรรมที่ได้รับการสำรวจดังนี้

พื้นที่พิเศษหมู่เกาะช้างและพื้นที่เชื่อมโยง (สพพ.1)

- การทำออบ
- การทำว้าวคีย์คีย์
- การทำผลิตภัณฑ์จากกะลา
- การเลี้ยงหอยตะไกร
- วิธีชีวิตมุสลิมจากชุมชนบ้านน้ำเชี่ยว
- วิธีชีวิตประมงป่าชายเลนเกาะช้าง

พื้นที่พิเศษเมืองพัทยาและพื้นที่เชื่อมโยง (สพพ.3)

- วิธีชีวิตชาวประมงพื้นบ้าน ชุมชนประมงบ้านชายทะเล เทศบาลบางละมุง
- วิธีชนบทชุมชนพื้นถิ่น ตะเคียนเตี้ย
- วิธีชุมชนตลาดจีนโบราณ บ้านชากแง้ว

พื้นที่พิเศษอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร (สพพ.4)

- เซรามิกแสวงหาแรงบันดาลใจจากพื้นที่
- เครื่องปั้นดินเผาสังคโลกบ้านเกาะน้อย
- กิจกรรมทำเครื่องประดับเงินโบราณ
- พระพิมพ์เมืองสุโขทัย
- เจียรนัยข้าวตอกพระร่วง
- ชุมชนทำนกลุ่ม
- ฟันไม้ทำพระ
- ทำทองสุโขทัย
- อาหารพื้นบ้าน บ้านนครชุม

พื้นที่พิเศษจังหวัดเลย (สพพ.5)

- การทำต้นผึ้ง
- การทำอาหารพื้นบ้าน
- การเขียนลายบนหน้ากากผีตาโขน
- กังหันน้ำ
- การเขียนลายบนหน้ากากผีขนน้ำ
- การทำผ้าห่มนวม

พื้นที่พิเศษเมืองเก่าน่าน (สพพ.6)

- การทำตุ้งเมืองน่าน วัดพระเกิด
- ช่างฝีมือพื้นเมือง กลุ่มสล่าตู้เจ้าวัดพญาวัด
- การทอผ้าเมืองน่าน บ้านชาวหลวง
- การทอผ้าเมืองน่าน โสงเจ้าฟองคำ

พื้นที่พิเศษเมืองเก่าโบราณอุททอง (สพพ.7)

- ลูกบิดแบบโบราณทวารวดี
- การทำอาหารพื้นบ้านชุมชนครัวหนองเสือ

คณะกรรมการได้ลงพื้นที่สำรวจกิจกรรมในพื้นที่ต่าง ๆ หลายกิจกรรมมีเอกลักษณ์ และความน่าสนใจในการดึงดูดนักท่องเที่ยว แต่ในบางพื้นที่อาจประสบปัญหาในด้านต่าง ๆ เช่น ทรัพยากรวิทยากรที่ไม่สามารถดูแลนักท่องเที่ยวที่มาเข้าร่วมกิจกรรมได้ตลอด ดังนั้นคณะกรรมการจึงได้

คัดเลือกกิจกรรมที่เข้าข่ายขอบเขตกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และมีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ไว้ 12 กิจกรรม ดังนี้

2.4.1 วิถีชีวิตมุสลิมจาม ชุมชนบ้านน้ำเชี่ยว กิจกรรมการเรียนรู้วิถีชีวิตมุสลิมจามบ้านน้ำเชี่ยว อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด สะท้อนตัวตนและคุณค่าทางวิถีชีวิต วัฒนธรรมของพื้นที่ที่สืบทอดกันมาจากบรรพบุรุษของมุสลิมจามที่อาณาจักรจามปา ประเทศเวียดนาม ก่อนที่จะอพยพโยกย้ายมาที่กัมพูชาและประเทศไทยในช่วงสมัยอยุธยาและต้นรัตนโกสินทร์ ชุมชนบ้านน้ำเชี่ยวได้รับการขนานนามว่าเป็น “ชุมชนสองศาสนา สามวัฒนธรรม” ที่มีการอยู่ร่วมกันของกลุ่มชนชาวมุสลิมชาวไทยพุทธและชาวไทยเชื้อสายจีน ในขณะที่ยังคงธำรงรักษาศาสนาและวัฒนธรรมของตนได้อย่างแน่นแฟ้น โดยกิจกรรมระยะเวลา 2.30 ชั่วโมงนำโดยคุณสุรัตนา ภูมิมาโนช และผู้เชี่ยวชาญในชุมชนประกอบไปด้วยการลงมือแกะเปลือกเปิด การเย็บ “งอบบ้านน้ำเชี่ยว” การดัดตั้งเมกรอบ และการทำ “ขนมยาคอน” การทำก๊วยเตี้ยวผัดปู ทอดมันถั่ว เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้เป็นวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนแห่งนี้ นักท่องเที่ยวสามารถได้รับประสบการณ์ผ่านกิจกรรมที่ได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้วัตถุที่มีอยู่ในพื้นที่ซึ่งเป็นวิถีวัฒนธรรมแท้จริงและดั้งเดิมของชุมชน

2.4.2 วิถีชีวิตประมงป่าชายเลนเกาะช้าง กิจกรรมเรียนรู้การทำประมงป่าชายเลนในพื้นที่เกาะช้างเป็นกิจกรรมที่สะท้อนภาพวิถีชีวิตของคนในพื้นที่เกาะช้าง นอกจากความโดดเด่นทางธรรมชาติ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนสามารถเปิดประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวที่อาจเลือกมาเรียนรู้วิถีชีวิต “จริงแท้”(Authentic)ที่ควบคู่กับการพักผ่อนหย่อนใจได้ โดยทางชุมชนมีการจัดกิจกรรมต่างกันไปในแต่ละช่วงเดือน เช่น การลากหมึกหอมในช่วงกลางวันและกิจกรรมการตกหมึกกล้วยในตอนกลางคืนเป็นกิจกรรมที่เปิดเข้าร่วมในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน ในขณะที่การทำกะปิ การใส่เคย เป็นกิจกรรมที่เปิดในช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน กิจกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวบ้านในพื้นที่ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความหลากหลาย สามารถนำเสนอความรู้และประสบการณ์ที่ครอบคลุมวิถีชีวิตประมงป่าชายเลนได้

2.4.3 วิถีชีวิตชาวประมงพื้นบ้าน เทศบาลบางละมุง กลุ่มประมงเทศบาลบางละมุง เป็นกลุ่มการร่วมตัวและร่วมมือกันของชาวบ้านในพื้นที่เทศบาลบางละมุงที่ยืนหยัดที่จะดำรงวิถีชีวิตประมงแบบพื้นบ้าน แม้พื้นที่โดยรอบจะมีความเจริญและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอื่น ๆ เข้ามา โดยมุ่งที่จะสืบทอดภูมิปัญญาและวิถีชีวิตประมงชายฝั่งดั้งเดิม เช่นการใช้ “จันตักปูม้า” ซึ่งเป็นเครื่องมือประมงดั้งเดิมของชุมชน ให้เป็นสัญลักษณ์ของกลุ่ม นอกจากจะสืบทอดภูมิปัญญาภายในชุมชน ชุมชนแห่งนี้ยังเปิดให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของการทำประมงของเมืองพัทยาในอดีต ผ่านการเรียนรู้การถักอวน การทำจันตักปู การลงอวนตักปู การเลี้ยงหอยหวาน การทำปะการังเทียม และการตกหมึก ซึ่งมีการกิจกรรมการท่องเที่ยวได้เกือบตลอดทั้งปี โดย

กิจกรรมจะต่างกันไปตามสัตว์ประจำฤดูที่แตกต่างกัน ในระหว่างการร่วมกิจกรรมจะมีการนำนักท่องเที่ยวชมประมงคันเบ็ดของชนได้ดำเนินการ ได้แก่ธนาคารปูม้า ธนาคารแม่พันธุ์กุ้งแช่บัว การเลี้ยงหอยหวานและ การทำปะการังเทียม แลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล จากนั้นสาธิตกรรมวิธีการจับสัตว์น้ำแบบประมงชายฝั่งและกรรมวิธีการทำเครื่องมือจับสัตว์น้ำ (การสานหรือถักจั่นดักปู) และการทดลองให้นักท่องเที่ยวจับสัตว์น้ำประมงชายฝั่งตามวิถีของชุมชนบางละมุงตามฤดูกาล

2.4.4 เซรามิกแสวงหาแรงบันดาลใจ จังหวัดสุโขทัย กิจกรรมเซรามิกแสวงหาแรงบันดาลใจจากพื้นที่สุโขทัยนั้นเป็นกิจกรรมที่มีความโดดเด่นในเรื่องของการออกแบบที่นักท่องเที่ยวสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่มีเอกลักษณ์ตามแบบฉบับของตนเองที่ไม่ซ้ำใคร ในขณะที่เดียวกันก็ได้เรียนรู้ขั้นตอนการผลิตเซรามิกแบบดั้งเดิมตามภูมิปัญญาและศิลปะพื้นบ้านของชาวสุโขทัย ผ่านการ “ปั้นสัตว์มงคลสุโขทัย” ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากตุ๊กตารูปสัตว์สังคโลกขนาดเล็กของอาณาจักรสุโขทัยที่ยังคงมีความหมาย ความสำคัญอยู่ในความเชื่อหรือชีวิตประจำวันของชาวสุโขทัย เช่น นกคุ้ม ปลาพระร่วง หรือลวดลายรูปสัตว์และพรรณพืชจากแผ่นกระดานชนวนสมัยสุโขทัยของวัดศรีชุม ในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย กิจกรรมนี้นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้การประยุกต์และการผสมผสานวิธีการปั้น การเคลือบแบบดั้งเดิมให้เป็นผลงานเซรามิกร่วมสมัยที่ยังคงมีเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับคติความเชื่อและตำนานของกรุงสุโขทัยในอดีต โดยเริ่มจากการนำรูปภาพสัตว์มงคลในงานเซรามิกของสุโขทัย (หงส์ นกคุ้ม) ให้นักท่องเที่ยวศึกษาเกี่ยวกับประเภท ลักษณะ และความเชื่อของสัตว์มงคล จากนั้นอธิบายและสาธิตขั้นตอนของการปั้นสัตว์มงคลสุโขทัย (นกคุ้ม ปลาสุณัช หงส์ แมว) ตั้งแต่ การเตรียมดิน การขึ้นรูปดิน การตกแต่ง การเผา และการเคลือบ แล้วจึงให้นักท่องเที่ยวสร้างสรรค์ผลงานสัตว์มงคลสุโขทัยขนาดเล็กและนำผลงานไปเผาในเตา นำชิ้นงานออกมาให้นักท่องเที่ยวเคลือบ ตกแต่ง และนำไปเผาอีกครั้งจนได้ชิ้นงานสุดท้ายที่เสร็จสมบูรณ์

2.4.5 เครื่องปั้นดินเผาสังคโลกบ้านเกาะน้อย ชุมชนผลิตสังคโลกบ้านเกาะน้อย อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย ตั้งอยู่ในบริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ริมฝั่งแม่น้ำยม ณ ที่แห่งนี้ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งหัตถอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ผลิตเครื่องปั้นดินเผาเนื้อแกร่งไม่เคลือบและแบบเคลือบสีเขียวไข่กาหรือเซลาดอน และตุ๊กตาสังคโลกในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๙-๒๒ กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่ชุมชนแห่งนี้คือการบอกเล่าประวัติความเป็นมาของชุมชน การเผยแพร่ทักษะการปั้นแบบขึ้นรูปอิสระเป็นตุ๊กตาสังคโลก การเรียนรู้ความเชื่อของชุมชนเกี่ยวกับ“ตุ๊กตาเสียดบาล”

2.4.6 กิจกรรมทำเครื่องประดับเงินโบราณ ศรีสัชนาลัย นอกจากเครื่องปั้นดินเผาและเครื่องสังคโลกแล้ว เครื่องเงินโบราณก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่กล่าวขานในพื้นที่สุโขทัยจากด้วยรายละเอียด การลงสีและความงามที่โดดเด่น ทางร้านล่าตัดเงินโบราณจึงได้นำเครื่องประดับเงินโบราณ มาพัฒนา

เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และสานต่องานศิลป์ชั้นลาย ทอเส้น ถักสายขึ้นรูปเป็นเครื่องประดับชิ้นงาน

2.4.7 พระพิมพ์เมืองสุโขทัย เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญ เป็นแหล่งสำหรับการเรียนรู้รูปแบบและลักษณะทางศิลปะของพระพิมพ์แบบต่าง ๆ กิจกรรมพระพิมพ์เมืองสุโขทัยจึงได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้รูปแบบของพุทธศิลป์สุโขทัยในแบบต่าง ๆ แลกเปลี่ยนความเห็นในเรื่องอุดมคติของการทำพระพิมพ์สมัยสุโขทัย สาธิตการพิมพ์พระ การเตรียมดิน การ “พิมพ์พระ” ขนาดเล็กจำนวน 2 พิมพ์ได้แก่ พระนางเสน่ห์จันทร์ และพระยอดขุนพล และการเผา เพื่อให้ได้พระพิมพ์ดินเผาเนื้อแกร่ง นอกจากนี้ยังมีการแลกเปลี่ยนความรู้ทั้งในด้านประวัติของพระพิมพ์เมืองสุโขทัย อุดมคติของอานิสงค์การพิมพ์พระ และในด้านเทคนิคการพิมพ์พระ โดยกิจกรรมที่เปิดนั้นเป็นกิจกรรมระยะสั้นใช้ระยะเวลาเพียง 1 วัน

2.4.8 การทำต้นผึ้ง กิจกรรมการเรียนรู้การทำ “ต้นผึ้ง” เป็นกิจกรรมที่ให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้เข้าใจถึง “จิตวิญญาณ” ของพื้นที่ที่ชุมชน อ.ด่านซ้าย จ.เลย ที่มีความเคารพศรัทธาในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของชุมชนพระธาตุศรีสองรัก ด่านซ้าย จ.เลย นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้การนำ “ขี้ผึ้ง” จากธรรมชาติมาดัดแปลงให้เป็น “ดอกไม้บูชา” ที่นำมาใช้เพื่อถวายเป็นศาสนบูชาต่อพระธาตุศรีสองรัก ซึ่งเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์เก่าแก่ประจำเมือง

2.4.9 การทำอาหารพื้นบ้าน อ.ด่านซ้าย กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้าน อ.ด่านซ้าย เป็นกิจกรรมที่จะทำให้รักท่องเที่ยวได้สัมผัส “การกินอยู่อย่างคนด่านซ้ายไทยเลย” ที่นอกจากนักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้และเข้าใจวัฒนธรรมด้านอาหารของคนด่านซ้าย (วัตถุดิบ กรรมวิธีการปรุง) แล้ว จะได้ลงมือปรุงอาหาร “สำหรับพื้นบ้านเมืองด่านซ้าย” ที่ประกอบด้วยอาหารประเภทแกงซั่ว ซุบหน่อไม้ แจ่ว (ปลา) ลาบ (หมู) และหมก (ไก่) รวมถึงการใช้ “น้ำผักสะทอน” วัตถุดิบสำคัญที่มาจากใบของต้นสะทอน พี่ประจำถิ่นที่นำมาเป็นเครื่องปรุงรส การทำเมี่ยงคั่นสมุนไพร, แจ่วน้ำดำและไก่สามปลี โดยมี “น้ำผักสะทอน” โดยกิจกรรมจะมีการแลกเปลี่ยนสนทนาให้ความรู้เรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ภูมิประวัติของเมืองด่านซ้าย เรื่องสำหรับอาหารต่าง ๆ ของเมืองด่านซ้าย เรื่องน้ำผักสะทอนเครื่องชูรสของอาหารเมืองด่านซ้าย วัฒนธรรมการรับประทานอาหารตามสำหรับด่านซ้าย จากนั้นทางกลุ่มแม่บ้านจะมีการแบ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวออกเป็น ๕ กลุ่มได้แก่ กลุ่มทำแกงซั่ว กลุ่มทำซุบผักกลุ่มทำแจ่วปลา กลุ่มทำลาบหมูด่านซ้าย และ กลุ่มทำหมกไก่บ้าน อ้าวไก่บ้านด่านซ้าย จะมีการอธิบายวัตถุดิบ เครื่องปรุง สาธิตกรรมวิธีการปรุง การชูรสและการตกแต่ง จากนั้นจึงให้แต่ละกลุ่มลงมือทำอาหารที่รับมอบหมาย โดยมีคนในชุมชนด่านซ้ายเป็นผู้ช่วย

2.4.10 การทำผ้าห่มนวม อ.เขียงคาน “ผ้าห่มนวมเขียงคาน” เป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่มีชื่อเสียงมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ด้วยภูมิประเทศและภูมิอากาศที่แห้งแล้งและหนาวเย็น เมืองเลย

จึงเป็นพื้นที่ปลูกฝ้ายที่มีคุณภาพ ภูมิปัญญาของการทอผ้าห่มนวมเชียงคาน จึงเป็นการผสมผสานระหว่างผลงานของธรรมชาติร่วมกับภูมิปัญญาของชุมชนที่จะใช้ชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติโดยนักท่องเที่ยวที่สนใจจะได้เรียนรู้ภูมิปัญญาการทำผ้าห่มนวมกับจำเอนทองหล่อ เสวตวงษ์ และผู้เชี่ยวชาญในการทำผ้าห่มนวมในชุมชน โดยจะแบ่งกิจกรรมเป็น 2 รูปแบบคือการทำผ้าห่ม นวม (เบาะขนาดเล็ก) และ ผ้าห่มนวม (ขนาดใหญ่) นักท่องเที่ยวที่สนใจจะต้องแจ้งความจำนงร่วมกิจกรรมล่วงหน้าอย่างน้อย ๒ วัน โดยผ้าห่มนวมที่ทำเสร็จสามารถนำไปเป็นของฝาก-ของที่ระลึกก็ได้ นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้พร้อมกับลงมือปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนของการทำผ้าห่มนวมฝ้ายเมืองเลยไปพร้อมกับตัวแทนของชุมชนตั้งแต่ขั้นคิดฝ้าย ขั้นชั่งขั้นทำกรอบ ขั้นแผ่แผ่นฝ้าย และขั้นสุดท้ายขั้นใส่ไส้ฝ้านวม

2.4.11 การทำตุ๊กตารูปปั้น วัดพระเกิดตุ๊ก หรือ ชวงแขวนของคนล้านนาที่ทำด้วยผ้าไม้โลหะ ด้าย หรือกระดาษอยู่ในรูปของแถบยาว ห้อยลงใช้ประดับหรือประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อ โดยมีหลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับพิธีกรรมที่ใช้ตุ๊ก การทำตุ๊กในเมืองน่านมีจุดประสงค์ที่หลากหลาย เช่นการทำถวายเป็นพุทธบูชา การประดับศาสนสถาน การสะเดาะเคราะห์ ขจัดภัยพิบัติหรือใช้ในพิธีกรรมและเทศกาล สำหรับกิจกรรมการทำตุ๊กเมืองน่าน นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้การทำตุ๊กค่าคิง ซึ่งเป็นตุ๊กที่ทำจากกระดาษสีขาว ที่มีความยาวเท่ากับความสูงของผู้สร้าง ใช้ในงานขึ้นบ้านใหม่ที่มีพิธีสืบชาติพิธีสะเดาะเคราะห์หรือปักบูนากองเจดีย์ทรายตุ๊กพระบุญ กิจกรรมในการเรียนรู้จะมีอธิบายถึงอันตงค์ของการทำตุ๊กค่าคิงตามขนบล้านนา เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้ทำความเข้าใจในวิถีชีวิตท้องถิ่น จากนั้นจะมีอธิบายถึงลักษณะของตุ๊กค่าคิง ส่วนประกอบต่าง ๆ และความหมายของตุ๊กค่าคิงในล้านนาคติ เมื่ออธิบายเสร็จแล้วจึงจะลงมือร่วมกันทำตุ๊กค่าคิง จะมีโดยวัดขนาดความสูงของนักท่องเที่ยวเพื่อกำหนดความยาวของตุ๊ก และเมื่อทำเสร็จ ทางชุมชนจะมีการพานักท่องเที่ยวทำบุญถวายตุ๊กเป็นอันตงค์แก่พระประธานวัดพระเกิด

2.4.12 ลูกบิดแบบโบราณทวารวดี “เมืองโบราณอู่ทอง” อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี ที่ตั้งของเมืองโบราณในยุคทวารวดี นอกจากจะเป็นแหล่งพบโบราณวัตถุเช่นธรรมจักรศิลาที่แสดงให้เห็นอิทธิพลของพุทธศาสนาแล้ว ยังพบลูกบิดโบราณผลิตจากดินเผา กระจุกสัตว์ หิน แก้วและทองคำจำนวนมาก กิจกรรมการร้อยลูกบิดและการผลิตลูกบิดแก้ว โดยสำนัก ทองรักษาดี เป็นกิจกรรมที่เผยแพร่ความรู้ ความเป็นมา และความสำคัญของลูกบิด “ทวารวดี” ให้แก่นักท่องเที่ยวในฐานะที่เป็นวัตถุพยานของความมั่งคั่งในอดีตของอาณาจักรโบราณทวารวดีที่มีการติดต่อค้าขายกับอารยธรรมอื่น ๆ ของโลก ในระหว่างเข้าร่วมกิจกรรมนักท่องเที่ยวจะได้สนทนากับวิทยากรในชุมชนเกี่ยวกับลูกบิดอู่ทองและประเภทของลูกบิดอู่ทอง ความสัมพันธ์ของคนอู่ทองกับลูกบิดอู่ทอง ความเชื่อในลูกบิด การดูแลรักษาและการร้อยลูกบิดโบราณ โดยกิจกรรมการร้อยลูกบิดที่เปิด

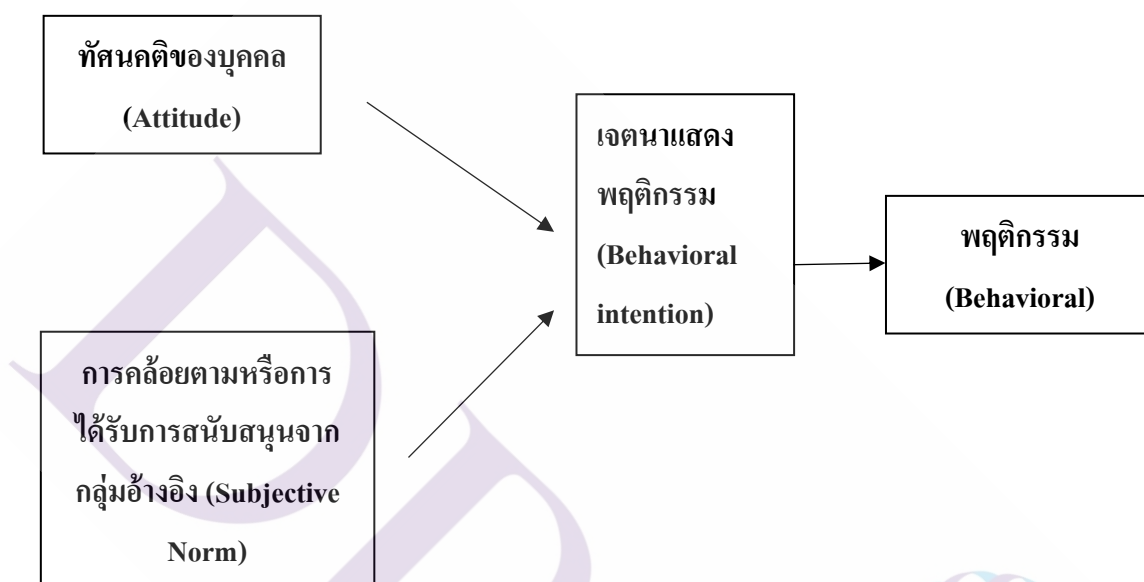
โอกาสให้นักท่องเที่ยวได้ลองปฏิบัติจริงนั้นจะมี 2 แบบให้นักท่องเที่ยวได้เลือก คือ การร้อยลูกปัดเป็นกำไลข้อมือ และการร้อยลูกปัดเป็นสร้อยคอ ซึ่งจะใช้เวลาทั้งสิ้น 2 ชั่วโมงในแต่ละแบบ

กิจกรรมข้างต้นเป็นกิจกรรมที่สามารถสร้างความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เกิดความจดจำประทับใจ นักท่องเที่ยวสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ยังผลให้เกิดประสบการณ์จากการมีส่วนร่วม มีโอกาสสร้างสรรค์ผลงานของตน เป็นกิจกรรมที่มีความจริงแท้ในกระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญของการเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และตรงกับค่านิยมของการท่องเที่ยวประเภทนี้

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ที่แสวงหาประสบการณ์อันแท้จริง ไม่เพียงแต่ท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจเพียงเท่านั้น โดยประสบการณ์ใหม่ที่ได้อาจนำไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพใหม่ ๆ ของตนเองภายหลังจากการท่องเที่ยวเสร็จสิ้นลง ดังนั้นรูปแบบของการท่องเที่ยวแนวใหม่นี้ จึงให้ความสำคัญกับการลงมือร่วมปฏิบัติมากกว่าที่จะเป็นการเยี่ยมชมสถานที่เช่นเดิม การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สามารถทำให้เกิดการรักษาความสมดุลของเศรษฐกิจสังคม และสิ่งแวดล้อม เนื่องจากชุมชนเองสามารถเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนตนเอง ทำให้เกิดความภาคภูมิใจต่อมรดกทางวัฒนธรรมของตนเองซึ่งเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวสนใจที่จะมาเรียนรู้ เป็นการเพิ่มคุณค่าให้กับทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิมโดยแทบไม่ต้องลงทุนก่อสร้าง แต่งเติม หรือขึ้นอยู่กับช่วงเวลาของเทศกาลการท่องเที่ยวเลย ในขณะที่นักท่องเที่ยวก็เป็นส่วนหนึ่งในการส่งเสริมให้ความสนใจในวัฒนธรรม จากที่กล่าวมาผู้ศึกษาจึงเห็นว่าเยาวชนไทยซึ่งคือนักท่องเที่ยวรุ่นใหม่ อาจรับรู้หรือสนใจในการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เนื่องจากมีกิจกรรมที่ช่วยเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ให้เยาวชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมปฏิบัติ และพัฒนาศักยภาพของตนเอง ด้วยเหตุนี้จึงอาจส่งผลให้เยาวชนมีความตั้งใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมความตั้งใจที่จะท่องเที่ยว (Behavioral Intentions)

Fishbein & Ajzen (1975) อธิบายว่า ความตั้งใจจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีการรวมกันระหว่างทัศนคติของบุคคล (Attitude) ที่มีต่อพฤติกรรมนั้น และการคล้อยตามหรือการได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) ก่อให้เกิดเจตนาในการแสดงพฤติกรรม และ เกิดเป็นพฤติกรรมตามมา

ภาพที่ 2.1 แบบจำลองทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

อังครักษ์ มีวรรณสุขกุล (2553) กล่าวว่า ความตั้งใจเกิดมาจากทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้าและความมั่นใจของผู้บริโภคในการประเมินสินค้าหรือบริการนั้น ๆ ซึ่งความตั้งใจซึ่ชื่อนั้นไม่ใช่ทัศนคติต่อสินค้าหรือบริการ แต่เป็นทัศนคติต่อตราสินค้าหรือบริการ และความตั้งใจซึ่ชื่อนั้นจะมีผลต่อพฤติกรรมการซื้อของผู้บริโภค

Zeithaml, Berry & Parasuraman (1990) กล่าวว่า ความตั้งใจซึ่ชื่อนั้นเป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมนั้นของผู้บริโภคในการเลือกใช้สินค้าหรือบริการ โดยการตั้งใจซึ่ชื่อนั้นหรือบริการที่เป็นตัวเลือกแรกเป็นมิติหนึ่งที่แสดงถึงความจงรักภักดีของลูกค้าของสินค้าหรือการบริการนั้น ๆ

Loureiro (2014) กล่าวว่า ความตั้งใจที่จะไปท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสามารถแสดงออกถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยว โดยสามารถสังเกตจากการกระทำหรือสามารถสัมผัสได้ถึง การตอบสนองของนักท่องเที่ยว ความตั้งใจของนักท่องเที่ยวมีเป็นองค์ประกอบ ดังนี้

1) เป้าหมาย นักท่องเที่ยวต้องมีเป้าหมายการเดินทางครั้งนี้อยู่ในใจอยู่แล้วไม่ว่าจากข้อมูลการโฆษณา จากคนใกล้ชิด ที่ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดพฤติกรรม ความตั้งใจที่จะท่องเที่ยว

2) ความพร้อม นักท่องเที่ยวต้องความพร้อมมีวุฒิภาวะ มีความสามารถในการทำกิจกรรมที่ตั้งใจไว้เพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านั้น เช่น มีเวลาสำหรับท่องเที่ยว มีสุขภาพร่างกายและจิตใจที่พร้อมสำหรับการเดินทาง มีปัจจัยทางการเงินที่พร้อม

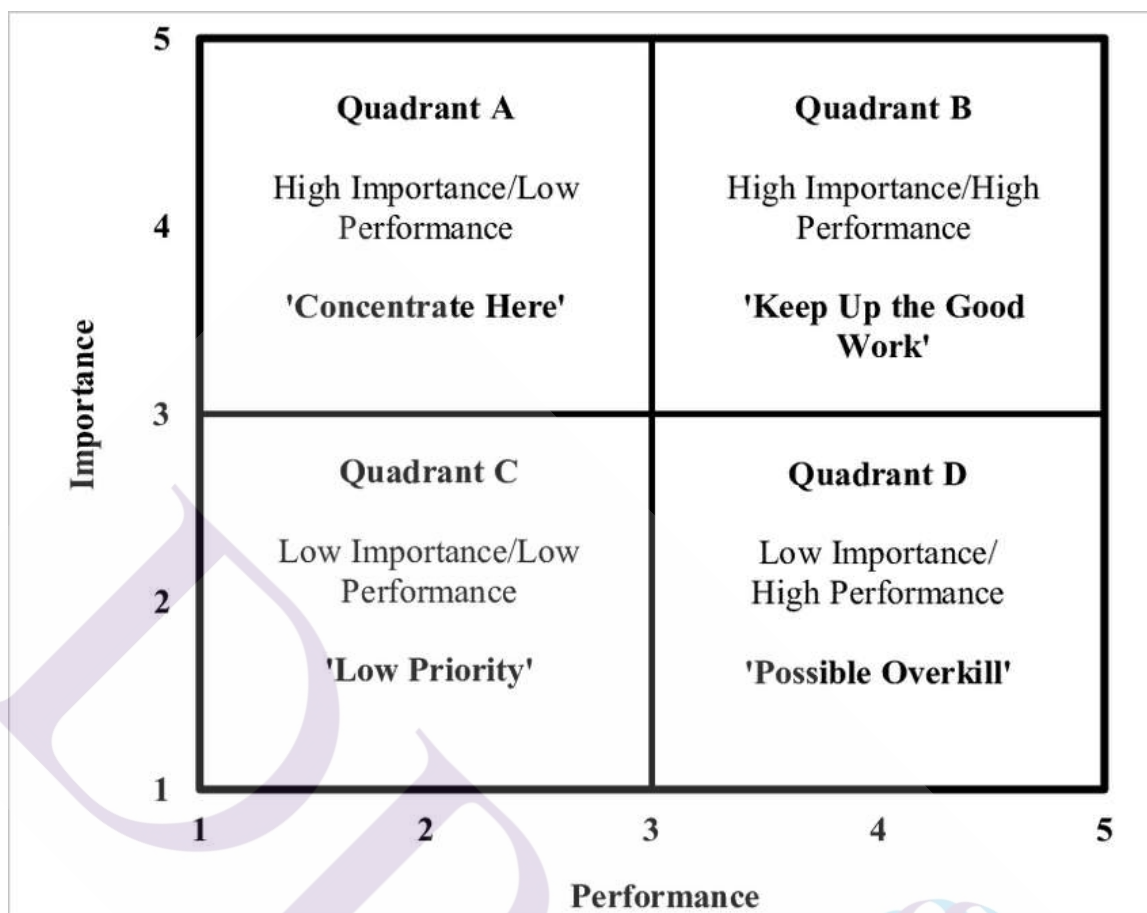
3) สถานการณ์ คือ เหตุการณ์หรือโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการเดินทาง ไม่มีอุปสรรคในการท่องเที่ยวครั้งนั้น เช่น ไปเที่ยวเกาะ ดำน้ำในช่วงเวลาที่คลื่นลมสงบ ไม่มีพายุ

4) การตอบสนอง เป็นการตัดสินใจกระทำกิจกรรมตามที่ตนได้ตั้งใจไว้แล้วเพื่อตอบสนองความต้องการ เช่น การตัดสินใจเดินทางไปท่องเที่ยวในวันหยุด การวางแผนการเดินทาง หรือ การจองที่พัก พาหนะ หรือกิจกรรมการท่องเที่ยวไว้ล่วงหน้า

นอกจากนี้ Loureiro (2014) ยังพบว่า การสร้างประสบการณ์ท่องเที่ยวผ่านความพึงพอใจและความทรงจำที่ดีจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ต่อนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดพฤติกรรมความตั้งใจที่จะท่องเที่ยวต่อไป แนวคิดนี้สามารถนำไปพัฒนารูปแบบการให้บริการการท่องเที่ยวตลอดจนนำไปพัฒนารูปแบบของธุรกิจเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างความพึงพอใจให้ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

2.6 แนวคิดการวิเคราะห์ความสำคัญและผลการดำเนินงาน (Importance Performance Analysis)

การวิเคราะห์ความสำคัญและผลการดำเนินงานโดยใช้เทคนิค Importance Performance Analysis หรือ IPA ของ Matilla and James (1997) โดยเทคนิค IPA เป็นการวิเคราะห์ความสำคัญและผลการดำเนินงานโดยมีกราฟเป็นแกนแนวตั้ง และแนวนอน ภายในกราฟจะแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ ระดับสูง และระดับต่ำ ในการวิเคราะห์จะแบ่งออกเป็น 4 Quadrant ดังภาพที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 Importance-Performance Grid

ผลลัพธ์ที่ได้สามารถแปลผลที่อยู่ในแต่ละ Quadrant ได้ดังนี้

Quadrant A. หรือ Concentrate here คือ ส่วนที่มีความสำคัญสูงแต่ยังไม่สามารถสร้างผลตอบรับจากกลุ่มเป้าหมายได้ดีนัก จึงต้องเพิ่มความสามารถในการดึงดูดความสนใจจากกลุ่มเป้าหมาย และเนื่องจากยังไม่สามารถสร้างผลตอบรับได้เพียงพอ คุณลักษณะในช่องนี้ เป็นคุณลักษณะที่สำคัญและต้องรีบทำการปรับปรุงให้ดีขึ้น เพื่อที่จะสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายโดยเร็ว

Quadrant B. หรือ Keep up the Good work คือ ส่วนที่มีความสำคัญสูงและสามารถสร้างผลตอบรับจากกลุ่มเป้าหมายได้ดี สามารถตอบสนองได้ดีในคุณลักษณะที่กลุ่มเป้าหมายให้ความสำคัญมาก ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบในการแข่งขัน คุณลักษณะในช่องนี้ เป็นคุณลักษณะที่ทำได้ดีอยู่แล้ว และควรรักษาคุณลักษณะนี้ไว้ให้ได้

Quadrant C. หรือ Low Priority คือ ส่วนที่ผลตอบรับจากกลุ่มเป้าหมายอยู่ในระดับต่ำและไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญ เพราะกลุ่มเป้าหมายไม่ได้ให้ความสำคัญหรือใส่ใจในส่วนนี้

แม้จะปรับปรุงการดำเนินงาน ผลผลิตทันที หรือการบริการให้ดีขึ้น ก็ไม่มีผลต่อมากนัก คุณลักษณะที่ตกในช่องนี้ ไม่จำเป็นต้องทำการแก้ไขปรับปรุงทันที

Quadrant D. หรือ Possible Overkill คือ ส่วนที่มีความสำคัญน้อยแต่สามารถสร้างผลตอบแทนจากกลุ่มเป้าหมายได้ในระดับสูง คุณลักษณะในช่องนี้ เป็นคุณสมบัติที่แสดงถึงความสามารถขององค์กรที่มีมากเกินไปกว่าความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย ควรลดความสำคัญลง เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายยังไม่ได้ให้ความสำคัญมากนัก และควรปรับปรุงในส่วนอื่นแทน

ผลการวิเคราะห์โดยใช้เทคนิค IPA (Importance – Performance - Analysis) สามารถใช้ในการค้นหาประเด็นที่ต้องการแก้ไขเร่งด่วน ผลการวิเคราะห์จะอยู่ในรูปแบบของแผนภูมิ ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่า ประเด็นใดที่ควรปรับปรุงแก้ไขโดยเร่งด่วน และปัจจัยใดที่ควรเฝ้าระวัง จะมีการกำหนดจุดซึ่งหมายถึง จุดเริ่มต้นของความสำคัญและผลการดำเนินงานในระดับสูงหรือระดับ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คมลิตธี เกียนวัฒนา และกฤติกา สายณะรัตน์ชัย (2561) ได้ศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวทัศนศึกษาสำหรับเยาวชน พบว่า การจัดการการท่องเที่ยวทัศนศึกษาถือเป็นกิจกรรมประเภทหนึ่งที่เยาวชนให้ความสนใจและนิยมเลือกทำ เนื่องจากสามารถปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ไปพร้อมกับการเดินทางท่องเที่ยว เยาวชนได้เรียนรู้ เข้าใจ และรู้สึกซาบซึ้งเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณีของสถานที่ที่ไปเยือนอย่างแท้จริง เป็นการเพิ่มพูนความรู้และสร้างเสริมประสบการณ์ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมถึงช่วยในการพัฒนาด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์สังคม สติปัญญาให้กับเยาวชนผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้เยาวชนที่ถือเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศชาติ มีความพร้อม และเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถในอนาคต เพื่อสร้างรากฐานที่ดีและมั่นคงในการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ปรีนธ์ ชินโชติ และธีระวัฒน์ จันทิก (2559) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้ง โดยงานวิจัยเชิงคุณภาพนี้ได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) กับผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวในบริเวณสวนผึ้ง ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการในพื้นที่ นักวิชาการ ในอำเภอสวนผึ้ง โดยพบว่า สวนผึ้งมีรูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพื่อการสร้าง หรือการเพิ่มมูลค่าให้แก่ทรัพยากรที่มีอยู่เดิมอยู่ให้เกิดคุณค่าสูงที่สุด จากการสร้างสรรค์รูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวจากทรัพยากรทางธรรมชาติหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น สร้างสินค้าหรือบริการการท่องเที่ยวใหม่ ๆ โดยผู้ประกอบการและชุมชนทุกฝ่ายต่างให้ความร่วมมือที่จะให้ความรู้ และสร้างหรือเพิ่มทักษะให้แก่นักท่องเที่ยวที่มาเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผลให้

เกิดความประทับใจ การได้จดจำการการท่องเที่ยวในพื้นที่นี้ อีกทั้งการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในสวนผึ้งยังเป็นเครื่องมือที่จะช่วยแสดงให้เห็นในคุณค่าของมรดกวัฒนธรรมและธรรมชาติของชุมชน ที่สามารถเสริมสร้างมูลค่าในเชิงเศรษฐกิจให้กับชุมชนได้ องค์ประกอบของรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่พัฒนาในสวนผึ้งเป็นเมืองที่มีรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ได้นั้นประกอบไปด้วย 5 สิ่งได้แก่ การวางตัวเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Destination), การมีผู้ประกอบการเชิงสร้างสรรค์ (Creative Entrepreneur), การมีชุมชนเชิงสร้างสรรค์ (Creative Locals), การสร้างกิจกรรม หรือสินค้าเชิงสร้างสรรค์ (Creative Activities & Products), และการสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ (Creative Communication) ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะทำให้เกิดความสมดุลของสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และนำมาสู่ความยั่งยืนในการท่องเที่ยวของสวนผึ้งต่อไป

พิศาล แก้วอยู่ และประกอบศิริ ภักดีพินิจ (2557) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยการปรับใช้หัตถกรรมจักสานผักตบชวาในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา พบว่า กลุ่มหัตถกรรมจักสานผักตบชวามีศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยสามารถรองรับนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยมีปราชญ์ชาวบ้านคอยให้คำแนะนำระหว่างการทำกิจกรรม ในระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมนักท่องเที่ยวยังสามารถพักผ่อนในที่พักอาศัยของกลุ่มหัตถกรรมจักสานผักตบชวาได้ แม้หัตถกรรมจักสานผักตบชวาจะมีเอกลักษณ์และต้นทุนทางภูมิปัญญาของคนในชุมชน แต่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พบว่าไม่รู้จักอาจเป็นเพราะการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เพิ่งเข้ามามีบทบาทในประเทศไทย จึงไม่เป็นที่แพร่หลาย ด้วยเหตุนี้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชน และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงพอและสอดคล้องต่อสภาพพื้นที่ หรือวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชน เพื่อความเป็นเอกลักษณ์และสร้างความน่าสนใจในกลุ่มนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่มาเข้าร่วมกิจกรรมต่างมีความต้องการให้สภาพแวดล้อมชุมชนอยู่ในสภาพดั้งเดิม โดยใช้เวลาในการทำกิจกรรมทางการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชนอย่างอิสระ และต้องการให้ชุมชนมีรายการกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่หลากหลายมากขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวโดยธุรกิจนำเที่ยวควรพัฒนารายการนำเที่ยวให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมของชุมชน และคนในชุมชนควรให้ความร่วมมือ และเปิดรับนักท่องเที่ยวด้วยอัธยาศัยที่ดีและเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว เพื่อกระตุ้นภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยวเชิงประสบการณ์ผ่านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และสร้างความเข้าใจตรงกันระหว่างชุมชนและนักท่องเที่ยว ในส่วนของการพัฒนารูปแบบกิจกรรมที่นอกจากจะมีความหลากหลายแล้วควรมีขีดจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้าร่วม เพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงวัฒนธรรม เรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างมากที่สุด

ลักขณาวิดี บุญยะศิรินันท์ (2557) ได้ศึกษาแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศนียังยั่งยืน ในประเทศไทย พบว่าปัจจัยแนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และปัจจัยหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวมี 9 ปัจจัย ได้แก่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งทางวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวมีโอกาสพัฒนาศักยภาพในการสร้างสรรค์ของตนเองและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเข้าใจอย่างถ่องแท้ในกระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมีประสบการณ์จริง การจดจำและประทับใจ การอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอดี การลดการใช้ที่เกินจำเป็นและการลดของเสีย การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และการประสานความร่วมมือระหว่างส่วนงานที่เกี่ยวข้อง จากการศึกษาพบว่าผู้อยู่ในท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยโดยส่วนใหญ่ปฏิบัติตนขัดต่อหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน อีกทั้งแนวทางการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ที่ให้ความชื่นชอบในสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางทะเล และ ภูเขา การให้ความสำคัญกับแนวทางการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ของธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในประเด็นการจดจำ ประทับใจและเข้าใจ เน้นความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับคนในชุมชนให้เป็นเสมือนเหมือนมาเยี่ยมบ้านเพื่อน โดยที่คนในชุมชนต้องมีความภูมิใจในการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวของตน มีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนในการวางแผน จัดกิจกรรมต่าง ๆ ไปจนถึงการปฏิบัติกับนักท่องเที่ยว ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคการศึกษาที่เกี่ยวข้องก็ควรที่จะให้การสนับสนุน ส่งเสริม และเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักสำหรับนักท่องเที่ยวควรตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรทางธรรมชาติ ปฏิบัติตนในระหว่างที่ทำการกิจกรรมให้อยู่ในกฎระเบียบ ใช้ทรัพยากรอย่างพอดี ช่วยกันอนุรักษ์ รักษาไว้ รวมถึงการบอกต่อให้กับนักท่องเที่ยวคนอื่น ๆ เมื่อเข้ามาท่องเที่ยวแล้วเกิดความประทับใจ เพื่อเป็นการพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ได้อย่างยั่งยืนได้ต่อไป

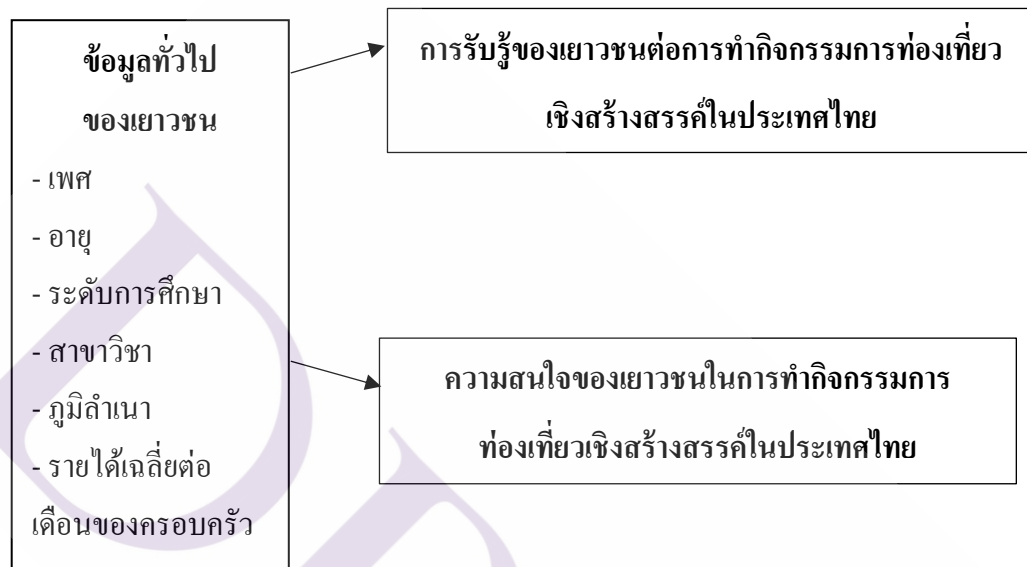
Chang, Backman & Huang (2014) ได้การศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์: การเตรียมความพร้อมเพื่อสร้างแรงจูงใจ ประสบการณ์ คุณค่าที่ได้รับ และความต้องการมาเยือนอีกครั้งของนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต่อสถานที่ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ตั้งแต่จากแนวคิดเรื่องความสร้างสรรค์ได้ถูกนำเสนอในแวดวงการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์จึงถูกมองว่าเป็นยุทธศาสตร์ในการกระตุ้นการท่องเที่ยวให้แต่ละท้องถิ่นได้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องสร้างผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวและบริการที่สอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เกิดความพึงพอใจ โดยการพัฒนากิจกรรมที่นักท่องเที่ยวและคนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในประสบการณ์ เป็นที่จดจำ ในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ ประสบการณ์ การยอมรับในคุณค่าที่ได้รับ และความสนใจที่จะกลับมาเยือนสถานที่

ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อีกครั้งอีกครั้ง ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจแจกแบบสอบถามให้แก่นักท่องเที่ยว ในย่านท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ 3 แห่งในประเทศไทยได้วันที่มีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ทั้งการปั่น เครื่องปั้นดินเผา งานฝีมือ งานศิลปะอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่นทำให้นักท่องเที่ยวได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมและได้รับประสบการณ์ที่มีคุณค่า ซึ่งพบว่าในด้านแรงจูงใจและยอมรับในคุณค่า มีนั้นยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจนัก นักท่องเที่ยวลงความเห็นว่าจะพัฒนาด้านสินค้าทางการท่องเที่ยว ให้มากขึ้น และให้ความสำคัญด้านการบริการด้วย ตลอดจนเน้นการส่งเสริมด้านวัฒนธรรมและ ศิลปะ ให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้น ในส่วนของภาครัฐกิจ ผู้วิจัยได้กล่าวว่าเป็นเจ้าของ พื้นที่หรือธุรกิจที่นำเสนอกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ต้องการที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เคยมาเยือน ดังนั้นพวกเขาจะต้องให้ความสนใจต่อนักท่องเที่ยวเพื่อที่จะเข้าใจความต้องการ และประสบการณ์ที่ นักท่องเที่ยวได้รับอย่างแท้จริง เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพด้านต่าง ๆ และพัฒนาการวางแผนการบริการเนื่องจากประสบการณ์ที่นักท่องเที่ยวได้รับนั้นเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนพัฒนา สินค้าและบริการให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์กลุ่มนี้ต่อไปและดึงดูด ให้กลับมาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมอีกครั้ง

2.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง การรับรู้และความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การรับรู้และความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มีขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 15–24 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยค้างนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรีของสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณกรณีที่ไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่ชัดสูตรของ Cochran (1977 อ้างอิงจาก ชีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยกำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 5 ตามสูตรคำนวณ ค้างนี้

$$n = \frac{Z^2}{4e^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

Z คือ ค่ามาตรฐานที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เท่ากับ 1.96

e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้เท่ากับ 5% เท่ากับ .05

ดังนั้น สามารถคำนวณ n ได้เท่ากับ 384.16 หรือได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 385 คน แต่สำหรับในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยทำการเก็บกลุ่มตัวอย่างจริงพร้อมค่าเผื่อความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล ร้อยละ 5 ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บจริง คือ 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งผู้วิจัยพิจารณาจากความสะดวกในการเก็บแบบสอบถาม และความเต็มใจของนักเรียนและนิสิต/นักศึกษาในการตอบแบบสอบถาม

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และภูมิลำเนา เป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดตรวจสอบรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 การรับรู้ของชาวชนที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ดังนี้

ระดับ 4 หมายถึง รู้จักเป็นอย่างดี/เคยมีประสบการณ์

ระดับ 3 หมายถึง รู้จักผ่านสื่อหรือการบอกเล่า

ระดับ 2 หมายถึง รู้จักอย่างผิวเผิน

ระดับ 1 หมายถึง ไม่เคยรู้จักมาก่อน/เพิ่งเคยได้ยินเป็นครั้งแรก

ตอนที่ 3 ความสนใจของชาวชนที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เป็นคำถามปลายปิดชนิดมาตราประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ดังนี้

ระดับ 4 หมายถึง จะไปทำกิจกรรมแน่นอน

ระดับ 3 หมายถึง อาจจะไปทำกิจกรรมเมื่อมีโอกาส

ระดับ 2 หมายถึง ยังไม่แน่ใจ

ระดับ 1 หมายถึง ไม่สนใจ

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้แบ่งระดับการรับรู้และความสนใจออกเป็น 4 ระดับ โดยอ้างอิงจากงานวิจัย Are our Chinese Guests Annoying?: An Analysis of Thai Hosts' Perceptions of the Chinese Tourists (Parasakul, 2019) ที่ศึกษาการรับรู้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยวชาวจีนที่มีเยือนประเทศไทย โดยงานวิจัยดังกล่าวมีการแบ่งระดับการรับรู้ออกเป็น 4 ระดับ

ตอนที่ 4 ความสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมอื่น ๆ

3.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะทำการศึกษาและสอดคล้องกับหัวข้อวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย เมื่อได้นิยามศัพท์ตัวแปรที่สอดคล้องกับงานวิจัยแล้วจึงทำการร่างแบบสอบถามเพื่อทำการตรวจสอบคุณภาพ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 30 คนเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือวิจัย เป็นการตรวจสอบความ

เชื่อมั่น ใช้วิธีการตรวจสอบความสอดคล้องภายใน (internal consistency) โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยกำหนดความน่าเชื่อถือของค่าสัมประสิทธิ์แอลฟามากกว่าหรือเท่ากับ 0.7

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสาร รายงาน งานวิจัย ข้อมูลที่รวบรวมได้จากหน่วยงานราชการและเอกชน และข้อมูลจากการค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต

2. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นิสิต/นักศึกษา ระดับปริญญาตรีของสถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คน ที่มีความเต็มใจในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต จำนวน 150 ชุด มหาวิทยาลัยกรุงเทพ จำนวน 150 ชุด และสยามสแควร์ โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมข้อมูลมาเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) และการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และภูมิลำเนา วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์การรับรู้และความสนใจของเยาวชนที่มีต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ในการแปลผลแบบสอบถามการรับรู้ใจมีเกณฑ์ 4 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1 - 1.74 หมายถึง รับรู้น้อยมาก

ค่าเฉลี่ย 1.75 - 2.49 หมายถึง รับรู้น้อย/รับรู้ค่อนข้างน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.5 - 3.74 หมายถึง รับรู้ค่อนข้างมาก

ค่าเฉลี่ย 3.75 - 4 หมายถึง รับรู้มาก

ในการแปลผลแบบสอบถามความสนใจมีเกณฑ์ 4 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1 - 1.74 หมายถึง สนใจน้อยมาก

ค่าเฉลี่ย 1.75 - 2.49 หมายถึง สนใจน้อย/สนใจค่อนข้างน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.5 - 3.74 หมายถึง สนใจค่อนข้างมาก

ค่าเฉลี่ย 3.75 - 4 หมายถึง สนใจมาก

4. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis: EFA) เป็นเทคนิคทางสถิติที่ใช้ในการลดจำนวนตัวแปร และจับกลุ่มตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในปัจจัยเดียวกัน ทำให้ทราบโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา โดยตัวแปรที่อยู่ในปัจจัยเดียวกันจะมีความสัมพันธ์กันมาก และตัวแปรที่อยู่คนละปัจจัยจะไม่มีความสัมพันธ์กันหรือมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2556) ในการวิเคราะห์องค์ประกอบจะพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) และคัดเลือกเฉพาะตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และแต่ละองค์ประกอบต้องมีตัวบ่งชี้อย่างน้อย 3 ตัวบ่งชี้ ซึ่งการกำหนดจำนวนปัจจัยจะเลือกเฉพาะปัจจัยที่มีค่าไอเกน (Eigen value) มากกว่า 1 ใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis: PCA) เลือกใช้การหมุนแกนแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation) ด้วยวิธีหมุนแกนแบบวาริแม็กซ์ (Varimax) ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่าตัวแปรสังเกตใดควรอยู่ในองค์ประกอบใด การหมุนด้วยวิธีนี้ตัวแปรจะมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งเท่านั้นจึงช่วยในการแปลความหมายขององค์ประกอบได้

นอกจากนี้ ได้ตรวจสอบหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของตัวแปรสังเกตได้ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ โดยใช้สถิติทดสอบ KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) ตรวจสอบความเหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Cerny & Kaiser, 1977; Kaiser, 1974) ในการตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นนี้ พิจารณาจากค่า KMO ซึ่งควรมีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 ทั้งนี้โดยทั่วไปค่า KMO มากกว่า 0.5 ก็ถือว่ามีความเหมาะสมสำหรับการใช้เทคนิคในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และทดสอบสมมุติฐานว่าเมตริกซ์สหสัมพันธ์เป็นเมตริกซ์เอกลักษณ์หรือไม่ ด้วยค่า Bartlett's test of Sphericity ซึ่งควรมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\text{Sig} < 0.05$) Kaiser (1974) ได้นำเสนอเกณฑ์ในการพิจารณาค่า KMO ดังนี้

.00 ถึง .49 ไม่เป็นที่ยอมรับ (Unacceptable)

.50 ถึง .59 พอรับได้ (Miserable)

.60 ถึง .69 พอใช้ (Mediocre)

.70 ถึง .79 ปานกลาง (Middling)

.80 ถึง .89 ดี (Meritorious)

.90 ถึง 1.00 ดีมาก (Marvelous)

5. การทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-Way ANOVA)

6. การทดสอบสมมติฐานโดยใช้เทคนิค IPA (Importance Performance Analysis) ของ Matilla and James, 1997 โดยเทคนิค IPA ใช้การวิเคราะห์การรับรู้และความสนใจ โดยมีกราฟเป็นแกนแนวตั้ง และแนวนอน ผู้วิจัยนำค่าเฉลี่ยปัจจัยการรับรู้ มาสร้างบนแกนตามแนวนอน (แกน X) ค่าความสนใจตามประสบการณ์ที่ได้รับนำมาสร้างบนแกนตั้ง (แกน Y) โดยกำหนดจุดตัดที่ 3.34 และ 3.69 ซึ่งหมายถึง จุดเริ่มต้นของการรับรู้และความสนใจในระดับสูงหรือระดับมาก (เลิศพร ภาระสกุล, 2019) ในการวิเคราะห์จะแบ่งออกเป็น 4 Quadrant (Choi and Chu, 2000) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้กับความสนใจแต่ละ Quadrant

Quadrants	ความหมาย	ค่าเฉลี่ยการรับรู้	ค่าเฉลี่ยความสนใจ
A	กิจกรรมที่เยาวชนให้ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นยังไม่มีที่รับรู้ หรือเป็นที่รู้จัก	1.00-3.34	3.69-5.00
B	กิจกรรมที่เยาวชนมีการรับรู้ เป็นที่รู้จัก และเป็นที่น่าสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม	3.34-5.00	3.69-5.00
C	กิจกรรมที่ไม่มีความสำคัญต่อเยาวชน ไม่เป็นที่รู้จักและน่าสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม	1.00-3.34	1.00-3.69
D	กิจกรรมที่เป็นที่รู้จักในกลุ่มเยาวชนแต่ไม่เป็นที่สนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม	3.34-5.00	1.00-3.69

Y (ความสนใจ)		
A เป็นที่น่าสนใจแต่ยังไม่ เป็นที่รู้จัก	B เป็นที่รู้จัก และเป็นที่ น่าสนใจ	
C ไม่เป็นที่รู้จักและไม่ น่าสนใจ ไม่มีความสำคัญ	D เป็นที่รู้จัก แต่ไม่เป็นที่สนใจ	
		X (การรับรู้)

ภาพที่ 3.1 แผนภูมิ IPA

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การรับรู้และความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของเยาวชน
2. ผลการวิเคราะห์การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
3. ผลการวิเคราะห์ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์
4. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย
5. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของเยาวชนกับความสนใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสนใจที่จะเรียนรู้กิจกรรมอื่น ๆ

นอกจากนี้จากวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

สมมติฐานที่ 1 เยาวชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน จะมีการรับรู้ต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 เยาวชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน จะมีความสนใจต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต่างกัน

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของเยาวชน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาปัจจุบัน สาขาวิชาที่กำลังศึกษา ภูมิลำเนา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของเยาวชน

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
1. เพศ		
ชาย	99	24.8
หญิง	301	75.3
รวม	400	100.0
2. อายุ		
ต่ำกว่า 16 ปี	46	11.5
16 – 18 ปี	133	33.3
19 – 22 ปี	182	45.5
22 – 24 ปี	39	9.8
รวม	400	100.0
3. ระดับการศึกษาที่ศึกษาในปัจจุบัน		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	46	11.5
อนุปริญญา ปวช./ปวส.	133	33.3
ปริญญาตรี	182	45.5
ปริญญาโทหรือสูงกว่า	39	9.8
รวม	400	100.0
4. สาขาวิชาที่กำลังศึกษาอยู่		
บริหารธุรกิจ	30	7.5
การบัญชี	53	13.3
ศิลปศาสตร์	228	57
นิเทศศาสตร์	60	15.0
วิทยาศาสตร์	29	7.3
รวม	400	100.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
5. ภูมิลำเนาของท่านอยู่ในภูมิภาคใด		
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	110	27.5
ภาคกลาง	56	14.0
ภาคอีสาน	71	17.8
ภาคตะวันออก	74	18.5
ภาคเหนือ	89	22.3
ภาคใต้	-	-
รวม	400	100.0
6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท	31	7.8
15,001- 25,000 บาท	94	23.5
25,001- 35,000 บาท	150	37.5
35,001- 45,000 บาท	81	20.3
45,001 บาท หรือมากกว่า	44	11.0
รวม	400	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า จากจำนวนเยาวชน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งหมด 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 75.3 และเพศชาย จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8

สำหรับอายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 19-22 ปี จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 16-18 ปี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 จากนั้นเป็นช่วงอายุต่ำกว่า 16 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 และอายุ 22-24 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 ตามลำดับ

ในส่วนของระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมาคือ อนุปริญญา ปวช./ปวส. จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 และปริญญาโทหรือสูงกว่า จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 ตามลำดับ

ส่วนใหญ่เยาวชนกำลังศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 57.0 รองลงมาคือ นิเทศศาสตร์ จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 53 คน

คิดเป็นร้อยละ 13.3 สาขาวิชาบริหารธุรกิจ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5 และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 29 คน คิดเป็น ร้อยละ 7.3 ตามลำดับ

ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมาคือ ภาคเหนือ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.3 ภาคตะวันออก จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ภาคอีสาน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 และภาคกลาง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวของเยาวชนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 25,001-35,000 บาท จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาคือ อยู่ระหว่าง 15,001-25,000 บาท จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 23.5 ระหว่าง 35,001-45,000 บาท จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 รายได้ 45,001 บาทหรือมากกว่า จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 และต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	Mean	S.D.
การทำ “ตุงคำคิง” ที่ชุมชนวัดพระเกิด	3.83	.467
การทำเซรามิกสุโขทัย	3.78	.538
การทำว่าวคู่ยคู่ย	3.88	.397
การทำสังคโลกในชุมชนเครื่องปั้นดินเผาศรีสังขาลย์ บ้านเกาะน้อย	3.82	.439
การทำพิมพ์พระสุโขทัยที่บ้านพระพิมพ์ลักษณะศิลป์	3.92	.306
การเย็บอบบ้านน้ำเซี้ยว	3.60	.693
การวาดลายบนหน้ากากผีขนน้ำ	3.31	.861
การทำลูกบิดแบบโบราณแบบทวารวดี	3.40	.782
การเลี้ยงหอยตะโกรม	3.51	.711
การเขียนลวดลายสังคโลกลงพื้นผ้า บ้านปริดาภิรมย์	3.36	.836
การทำกั้งหันน้ำโบราณที่บ้านหนองฟ้าแลบ	3.53	.675
การร้อยลูกบิดโบราณเป็นกำไลข้อมือ หรือ สร้อยคอ ที่บ้านดินริมน้ำริสอร์ท	3.67	.623
กิจกรรมทำเครื่องประดับเงินโบราณศรีสังขาลย์	3.84	.383

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	Mean	S.D.
การทำทองสุโขทัย	3.80	.455
การแกะพระพุทธรูปไม้ ที่วัดพญาวัด	3.83	.404
การเขียนอักษรตัวเมืองแบบล้านนา ที่วัดพญาวัด	3.76	.480
การประดิษฐ์ดอกกุหลาบจากใบเตยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย	3.73	.494
การทำต้นผึ้ง ตำนานพ่อกวน	3.80	.463
การปลูกพืชผักสมุนไพรที่บ้านที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย	3.61	.628
การทำพวงมโหตรที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย	3.75	.489
การตกปลาหรือตกหมึกที่บ้านบางละมุง	3.57	.601
การลากหมึกหอมในช่วงกลางวันที่เกาะช้าง	3.58	.690
การตกหมึกกล้วยในช่วงกลางคืนที่เกาะช้าง	3.68	.590
การเจียรระโนหินข้าวตอกพระร่วง	3.47	.931
การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่บ้านชาวหลวง	3.86	.419
การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่โฮงเจ้าฟองคำ	3.68	.588
เรียนนาฏศิลป์สุโขทัย ระบายสีลายสังคโลก	3.89	.372
การทำผ้าหมักโคลนที่บ้านนาต้นจัน	2.51	1.124
การทำข้าวเปียที่บ้านนาต้นจัน	1.93	1.054
การทำอาหารพื้นบ้าน แกงขี้เหล็ก บ้านนครชุม จ.กำแพงเพชร	2.23	.955
การทำวุ้นสมุนไพร ตามวิถีชนบทชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย	1.79	1.020
การทำขนมยาหน้าวิถีชีวิตมุสลิมจาม (บ้านน้ำเขียว)	2.26	.831
การทำผ้าหม่นวมเชียงคาน ร้านสุณีพร	3.61	.655
การนวดแบบกัวซาและการนวดแผนไทยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย	3.77	.504
การทำอาหารพื้นบ้านด่านซ้าย การทำผักสะทอน	3.88	.352
การทำอาหารพื้นบ้าน ชุมชนคร้าวหนองเสือ	3.56	.512
รวม	3.34	.241

จากตารางที่ 4.2 การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่า การทำพิมพ์พระสุโขทัยที่บ้านพระพิมพ์ลัทธิมณฑลศิลป์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด (Mean = 3.92) รองลงมาคือ เรียนนาฏศิลป์สุโขทัย ระบายสีลายสังคโลก (Mean = 3.89) ถัดมา คือ การทำว่าว ด้ายคู่ (Mean = 3.88) การทำอาหารพื้นบ้านด่านซ้าย การทำผักสะทอน (Mean = 3.88) และการทำ วุ้นสมุนไพร ตามวิถีชนบทชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด (Mean = 1.79)

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

องค์ประกอบการรับรู้	Factor Loading								
	องค์ประกอบที่								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
การทำ “ตุ๊กตาค้าง” ที่ชุมชนวัดพระเกิด	.766								
การทำเซรามิกสุโขทัย	.737								
การทำว่าวค้อยค้อย	.729								
การทำสังคโลกในชุมชนเครื่องปั้นดินเผาศรีสังขาลย์ บ้านเกาะน้อย	.687								
การทำพิมพ์พระสุโขทัยที่บ้านพระพิมพ์ลัทธิมณฑลศิลป์	.604								
การเขียนอบบ้านน้ำเขียว	.495								
การวาดลายบนหน้ากากผีขนน้ำ		.799							
การทำลูกบิดแบบโบราณแบบทวารวดี		.758							
การเลี้ยวหอยตะโกรม		.700							
การเขียนลวดลายสังคโลกลงพื้นผ้า บ้านปริดาภิรมย์		.675							
การทำกังหันน้ำโบราณที่บ้านหนองฟ้าแลบ		.606							
การร้อยลูกบิดโบราณปั่นกำไลข้อมือ หรือ สร้อยคอที่บ้านดินรมน้ำรีสอร์ท		.531							
กิจกรรมทำเครื่องประดับเงินโบราณศรีสังขาลย์			.752						

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

องค์ประกอบการรับรู้	Factor Loading								
	องค์ประกอบที่								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
การทำทองสุโขทัย			.705						
การแกะพระพุทธรูปไม้ ที่ วัดพญาวัด			.694						
การเขียนอักษรตัวเมือง แบบล้านนา ที่วัดพญาวัด			.636						
การประดิษฐ์ดอกกุหลาบ จากใบเตยที่ชุมชนพื้นถิ่น ตะเคียนเตี้ย			.580						
การทำต้นผึ้ง ตำนานพ่อ กวน			.410						
การปลูกพืชผักสมุนไพร ที่บ้านที่ชุมชนพื้นถิ่น ตะเคียนเตี้ย				.731					
การทำพวงมโหตรที่ชุมชน พื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย				.654					
การตกปลาหรือตกหมึกที่ บ้านบางละมุง				.605					
การลากหมึกหอมในช่วง กลางวันที่เกาะช้าง				.575					
การตกหมึกกล้วยในช่วง กลางคืนที่เกาะช้าง				.446					
การเจียรในหินข้าวดอก พระร่วง					.670				

จากตารางที่ 4.3 การรับรู้ที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คือ การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน (Mean = 3.80) ซึ่งประกอบด้วย การทำ “ตุ๊กตาคิง” ที่ชุมชนวัดพระเกิด การทำเซรามิกสุโขทัย การทำว่าวคู่ค้อย การทำสังคโลก ในชุมชนเครื่องปั้นดินเผาศรีสัชชาลัย บ้านเกาะน้อย การทำพิมพ์พระสุโขทัยที่บ้านพระพิมพ์ ลักษณศิลป์ และการเย็บอบบ้านน้ำเซียว

การรับรู้ที่มีความสำคัญรองลงมาในอันดับที่ 2 (Mean = 3.79) คือ กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมทำเครื่องประดับเงินโบราณศรีสัชชาลัย การทำทองสุโขทัย การแกะพระพุทธรูปไม้ ที่วัดพญาวัด การเขียนอักษรตัวเมืองแบบล้านนา ที่วัดพญาวัด การประดิษฐ์ดอกกุหลาบจากใบเตยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย และการทำต้นผึ้ง ตำหนักพ้อกวน

การรับรู้ที่มีความสำคัญรองลงมาในอันดับที่ 3 (Mean = 3.72) คือ กิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง ซึ่งประกอบด้วย การเจียรไนหินข้าวตอกพระร่วง การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่บ้านชาวหลวง การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่โฮงเจ้าฟองคำ และเรียนนาฏศิลป์สุโขทัย ระบายสีลายสังคโลก

การรับรู้ที่มีความสำคัญลำดับสุดท้าย 4 (Mean = 3.72) คือ กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น ซึ่งประกอบด้วย การทำอาหารพื้นบ้านด่านซ้าย การทำผักสะทอน และการทำอาหารพื้นบ้าน ชุมชนครัวหนองเสือ

การรับรู้ที่มีความสำคัญรองลงมาในอันดับที่ 5 (Mean = 3.68) คือ กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย ซึ่งประกอบด้วย การทำผ้าห่มนวมเชียงคาน ร้านสุณีพร และการนวดแบบกัวซาและการนวดแผนไทยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย

การรับรู้ที่มีความสำคัญรองลงมาในอันดับที่ 6 (Mean = 3.63) คือ การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย การปลูกพืชผักสมุนไพรพื้นบ้านที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย การทำพวงมโหตรที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย การตกปลาหรือตกหมึกที่บ้านบางละมุง การลากหมึกหอมในช่วงกลางวันที่เกาะช้าง และการตกหมึกกล้วยในช่วงกลางคืนที่เกาะช้าง

การรับรู้ที่มีความสำคัญรองลงมาในอันดับที่ 7 (Mean = 3.46) คือ การทดลองทำงานหัตถกรรมประณีตศิลป์ที่ใช้ฝีมือ ซึ่งประกอบด้วย การวาดลายบนหน้ากากผีขนน้ำ การทำลูกปัดแบบโบราณแบบทวารวดี การเลียงหอยตะโกรม การเขียนลวดลายสังคโลกลงผืนผ้า บ้านปริดาภิรมย์ การทำกังหันน้ำโบราณที่บ้านหนองฟ้าแลบ และการร้อยลูกปัดโบราณเป็นกำไลข้อมือ หรือสร้อยคอ ที่บ้านดินริมน้ำริสอร์ท

การรับรู้ที่มีความสำคัญรองลงมาในอันดับที่ 8 (Mean = 2.22) คือ กิจกรรมการซ่อมสีผ้าด้วยโคลน ซึ่งประกอบด้วย การทำผ้าหมักโคลนที่บ้านนาต้นจัน และการทำข้าวเปียที่บ้านนาต้นจัน

การรับรู้ที่มีความสำคัญรองลงมาในอันดับที่ 9 (Mean = 2.09) คือ กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง ซึ่งประกอบด้วย การทำอาหารพื้นบ้าน แกงจืดเหล็ก บ้านนครชุม จ.กำแพงเพชร การทำวันสมุนไพโร ตามวิถีชนบทชุมชนพื้นถิ่นตะเียนเดี่ยว และการทำขนมยาคอน้ำวิถีชีวิตมุสลิมจาม (บ้านน้ำเขียว)

ผู้วิจัยได้นำตัวแปรในแต่ละปัจจัยมาหาค่าเฉลี่ย โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.34) โดยการรับรู้ของเยาวชน ประกอบด้วย 9 ด้าน ได้แก่ ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน การประดิษฐ์คิดค้น เครื่องประดับโบราณ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ การทอผ้าพื้นเมือง การสร้างประสบการณ์ อาหารพื้นเมือง ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมการกิน โดยในแต่ละการรับรู้มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.4 – 4.13

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 1 การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน

การรับรู้ของเยาวชน	Mean	S.D.
องค์ประกอบที่ 1 การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน		
การทำ “ตุ้งค่าคิง” ที่ชุมชนวัดพระเกิด	3.83	.467
การทำเซรามิกสุโขทัย	3.78	.538
การทำว่าวตึยตึย	3.88	.397
การทำสังคโลกในชุมชนเครื่องปั้นดินเผาศรีสัชนาลัย บ้านเกาะน้อย	3.82	.439
การทำพิมพ์พระสุโขทัยที่บ้านพระพิมพ์ลัทธิขอมศิลป์	3.92	.306
การเย็บอบบ้านน้ำเขียว	3.60	.693
รวม	3.80	.345

จากตารางที่ 4.4 การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 1 การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean 3.80) โดยเยาวชนมีการรับรู้มาก หรือ 3.75 ขึ้นไป ได้แก่ การทำพิมพ์พระสุโขทัยที่บ้านพระพิมพ์ลัทธิขอมศิลป์ การทำว่าวตึยตึย การทำ “ตุ้งค่าคิง” ที่ชุมชนวัดพระเกิด การทำสังคโลกในชุมชนเครื่องปั้นดินเผาศรีสัชนาลัย บ้านเกาะน้อย การทำเซรามิกสุโขทัย และเยาวชนมีการรับรู้ค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป คือ การเย็บอบบ้านน้ำเขียว

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 2 การทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ที่ใช้ฝีมือ

การรับรู้ของเยาวชน	Mean	S.D.
องค์ประกอบที่ 2 การทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ที่ใช้ฝีมือ		
การวาดลายบนหน้ากากสีขนน้ำ	3.31	.861
การทำลูกบิดแบบโบราณแบบทวารวดี	3.40	.782
การเลี้ยงหอยตะไกร	3.51	.711
การเขียนลวดลายสังคโลกลงผืนผ้า บ้านปริดาภิรมย์	3.36	.836
การทำกัณฑ์น้ำโบราณที่บ้านหนองฟ้าแลบ	3.53	.675
การร้อยลูกบิดโบราณเป็นกำไลข้อมือ หรือ สร้อยคอ ที่บ้านดินริมน้ำรีสอร์ท	3.67	.623
รวม	3.46	.546

จากตารางที่ 4.5 การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 2 การทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ที่ใช้ฝีมือ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (Mean 3.46) โดยเยาวชนมีการรับรู้ค่อนข้างมากทุกข้อ หรือ 2.5 ขึ้นไป ได้แก่ การร้อยลูกบิดโบราณเป็นกำไลข้อมือ หรือ สร้อยคอ ที่บ้านดินริมน้ำรีสอร์ท การทำกัณฑ์น้ำโบราณที่บ้านหนองฟ้าแลบ และการเลี้ยงหอยตะไกร การทำลูกบิดแบบโบราณแบบทวารวดี การเขียนลวดลายสังคโลกลงผืนผ้า บ้านปริดาภิรมย์ และการวาดลายบนหน้ากากสีขนน้ำ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า

การรับรู้ของเยาวชน องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า	Mean	S.D.
กิจกรรมทำเครื่องประดับเงิน โบราณศรีสังขาลย์	3.84	.383
การทำทองสุโขทัย	3.80	.455
การแกะพระพุทธรูปไม้ ที่วัดพญาวัด	3.83	.404
การเขียนอักษรตัวเมืองแบบล้านนา ที่วัดพญาวัด	3.76	.480
การประดิษฐ์ดอกกุหลาบจากใบเตยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย	3.73	.494
การทำต้นผึ้ง ตำนานพ่อกวน	3.80	.463
รวม	3.79	.320

จากตารางที่ 4.6 การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean 3.79) โดยเยาวชนมีการรับรู้มาก หรือ 3.75 ขึ้นไป ได้แก่ กิจกรรมทำเครื่องประดับเงิน โบราณศรีสังขาลย์ การแกะพระพุทธรูปไม้ ที่วัดพญาวัด การทำทองสุโขทัย การทำต้นผึ้ง ตำนานพ่อกวน การเขียนอักษรตัวเมืองแบบล้านนา ที่วัดพญาวัด และเยาวชนมีการรับรู้ค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป คือ การประดิษฐ์ดอกกุหลาบจากใบเตยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ

การรับรู้ของเยาวชน	Mean	S.D.
องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ		
การปลูกพืชผักสมุนไพรที่บ้านที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเลียบเตี้ย	3.61	.628
การทำพวงมโหตรที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเลียบเตี้ย	3.75	.489
การตกปลาหรือตกหมึกที่บ้านบางละมุง	3.57	.601
การลากหมึกหอมในช่วงกลางวันที่เกาะช้าง	3.58	.690
การตกหมึกกล้วยในช่วงกลางคืนที่เกาะช้าง	3.68	.590
รวม	3.63	.424

จากตารางที่ 4.7 การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (Mean 3.63) โดยเยาวชนมีการรับรู้มาก หรือ 3.75 ขึ้นไป คือ การทำพวงมโหตรที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเลียบเตี้ย และเยาวชนมีการรับรู้ค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป ได้แก่ การตกหมึกกล้วยในช่วงกลางคืนที่เกาะช้าง การปลูกพืชผักสมุนไพรที่บ้านที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเลียบเตี้ย การลากหมึกหอมในช่วงกลางวันที่เกาะช้าง และการตกปลาหรือตกหมึกที่บ้านบางละมุง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการเจียรระโนหินและการทอผ้าพื้นเมือง

การรับรู้ของเยาวชน	Mean	S.D.
องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการเจียรระโนหินและการทอผ้าพื้นเมือง		
การเจียรระโนหินข้าวตอกพระร่วง	3.47	.931
การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่บ้านชาวหลวง	3.86	.419
การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่โฮงเจ้าฟองคำ	3.68	.588
เรียนนาฏศิลป์สุโขทัย ระบายลวดลายสังคโลก	3.89	.372
รวม	3.72	.399

จากตารางที่ 4.8 การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการเจียรระโนหินและการทอผ้าพื้นเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมากค่อนข้างมาก (Mean 3.72) โดยเยาวชนมีการรับรู้มาก หรือ 3.75 ขึ้นไป ได้แก่ เรียนนาฏศิลป์สุโขทัย ระบายลวดลายสังคโลก และการทอผ้าพื้นเมืองน่านที่บ้านชาวหลวง และเยาวชนมีการรับรู้ค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป ได้แก่ การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่โฮงเจ้าฟองคำ การเจียรระโนหินข้าวตอกพระร่วง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน

การรับรู้ของเยาวชน	Mean	S.D.
องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน		
การทำผ้าหมักโคลนที่บ้านนาต้นจัน	2.51	1.124
การทำข้าวเปียที่บ้านนาต้นจัน	1.93	1.054
รวม	2.22	.940

จากตารางที่ 4.9 การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (Mean 2.22) โดยเยาวชนมีการรับรู้ค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป ในกิจกรรมการทำผ้าหมักโคลนที่บ้านนาต้นจัน และมีการรับรู้น้อย หรือ 1.75 ขึ้นไป ในกิจกรรมการทำข้าวเปียที่บ้านนาต้นจัน

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 7 กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง

การรับรู้ของเยาวชน องค์ประกอบที่ 7 กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง	Mean	S.D.
การทำอาหารพื้นบ้าน แกงจืดเห็ดถั่ว บ้านนครชุม จ.กำแพงเพชร	2.23	.955
การทำวุ้นสมุนไพร ตามวิถีชนบทชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย	1.79	1.020
การทำขนมยาคอนน้ำวิถีชีวิตมุสลิมจาม (บ้านน้ำเขียว)	2.26	.831
รวม	2.09	.661

จากตารางที่ 4.10 การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 7 กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (Mean 2.09) โดยเยาวชนมีการรับรู้ทุกข้อ หรือ 1.51 ขึ้นไป ได้แก่ การทำขนมยาคอนน้ำวิถีชีวิตมุสลิมจาม (บ้านน้ำเขียว) การทำอาหารพื้นบ้าน แกงจืดเห็ดถั่ว บ้านนครชุม จ.กำแพงเพชร และการทำวุ้นสมุนไพร ตามวิถีชนบทชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 8 กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย

การรับรู้ของเยาวชน องค์ประกอบที่ 8 กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย	Mean	S.D.
การทำผ้าห่มนวมเชียงคาน ร้านสุณีพร	3.61	.655
การนวดแบบกัวซาและการนวดแผนไทยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย	3.77	.504
รวม	3.68	.468

จากตารางที่ 4.11 การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 8 กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (Mean 3.68) โดยเยาวชนมีการรับรู้มาก หรือ 3.75 ขึ้นไป คือ การนวดแบบกัวซาและการนวดแผนไทยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย และค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป คือ การทำผ้าห่มนวมเชียงคาน ร้านสุณีพร ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 9 กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น

การรับรู้ของเยาวชน	Mean	S.D.
องค์ประกอบที่ 9 กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น		
การทำอาหารพื้นบ้านด้านซ้าย การทำผักสะทอน	3.88	.352
การทำอาหารพื้นบ้าน ชุมชนครัวหนองเสือ	3.56	.512
รวม	3.72	.349

จากตารางที่ 4.12 การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 9 กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (Mean 3.72) โดยเยาวชนมีการรับรู้มาก หรือ 3.75 ขึ้นไป คือ การทำอาหารพื้นบ้านด้านซ้าย การทำผักสะทอน และค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป คือ การทำอาหารพื้นบ้าน ชุมชนครัวหนองเสือ

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในภาพรวม

การรับรู้ของเยาวชน	Mean	S.D.
องค์ประกอบที่ 1 การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน	3.80	.345
องค์ประกอบที่ 2 การทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ที่ใช้ฝีมือ	3.46	.546
องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า	3.79	.320
องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ	3.63	.424
องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง	3.72	.399

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

การรับรู้ของเยาวชน	Mean	S.D.
องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน	2.22	.940
องค์ประกอบที่ 7 กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง	2.09	.661
องค์ประกอบที่ 8 กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย	3.68	.468
องค์ประกอบที่ 9 กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น	3.72	.349

จากตารางที่ 4.13 เยาวชนมีการรับรู้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก หรือ 3.75 ขึ้นไป ได้แก่ การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน และการทำงานเครื่องประดับจากโลหะมีค่า และค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป ได้แก่ กิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ และการทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ศิลป์ที่ใช้ฝีมือ และรับรู้ค่อนข้างน้อย หรือ 1.75 ขึ้นไป ได้แก่ กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน และกิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง

4.3 ผลการวิเคราะห์ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 1 การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน

ความสนใจของเยาวชน องค์ประกอบที่ 1 การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน	Mean	S.D.
การทำ “ตุ๊กตาค้าง” ที่ชุมชนวัดพระเกิด	3.75	.501
การทำเซรามิกสุโขทัย	3.81	.427
การทำว่าวคู้คู้	3.89	.336
การทำสังคโลกในชุมชนเครื่องปั้นดินเผาศรีสัชนาลัย บ้านเกาะน้อย	3.89	.341
การทำพิมพ์พระสุโขทัยที่บ้านพระพิมพ์ลักษณศิลป์	3.88	.359
การเย็บอบบ้านน้ำเจียว	3.77	.442
รวม	3.87	.272

จากตารางที่ 4.14 ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้าน การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean 3.87) โดยเยาวชนมีความสนใจมาก หรือ 3.75 ขึ้นไป ได้แก่ การทำ “ตุ๊กตาค้าง” ที่ชุมชนวัดพระเกิด การเย็บอบบ้านน้ำเจียว การทำเซรามิกสุโขทัย การทำพิมพ์พระสุโขทัยที่บ้านพระพิมพ์ลักษณศิลป์ การทำว่าวคู้คู้ และการทำสังคโลกในชุมชนเครื่องปั้นดินเผาศรีสัชนาลัย บ้านเกาะน้อย

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 2 การทดลองทำงานหัตถกรรมประณีตศิลป์ที่ใช้ฝีมือ

ความสนใจของเยาวชน	Mean	S.D.
องค์ประกอบที่ 2 การทดลองทำงานหัตถกรรมประณีตศิลป์ที่ใช้ฝีมือ		
การวาดลายบนหน้ากากผีขนน้ำ	3.88	.342
การทำลูกปัดแบบโบราณแบบทวารวดี	3.65	.497
การเลี้ยงหอยตะเภา	3.76	.467
การเขียนลวดลายสังคโลกลงผืนผ้า บ้านปริดาภิรมย์	3.43	.535
การทำกั้งหันน้ำโบราณที่บ้านหนองฟ้าแลบ	3.77	.468
การร้อยลูกปัดโบราณเป็นกำไลข้อมือ หรือ สร้อยคอ ที่บ้านดินริมน้ำ รีสอร์ท	3.84	.414
รวม	3.56	.408

จากตารางที่ 4.15 ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านการทดลองทำงานหัตถกรรมประณีตศิลป์ที่ใช้ฝีมือ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (Mean 3.56) โดยเยาวชนมีความสนใจมาก หรือ 3.75 ขึ้นไป ได้แก่ การเลี้ยงหอยตะเภา การทำกั้งหันน้ำโบราณที่บ้านหนองฟ้าแลบ การร้อยลูกปัดโบราณเป็นกำไลข้อมือ หรือ สร้อยคอ ที่บ้านดินริมน้ำรีสอร์ท และการวาดลายบนหน้ากากผีขนน้ำ และเยาวชนมีความสนใจค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป ได้แก่ การเขียนลวดลายสังคโลกลงผืนผ้า บ้านปริดาภิรมย์ และการทำลูกปัดแบบโบราณแบบทวารวดี

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า

ความสนใจของเยาวชน องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า	Mean	S.D.
กิจกรรมทำเครื่องประดับเงิน โบราณศรีสังฆาลัย	3.58	.570
การทำทองสุโขทัย	3.88	.355
การแกะพระพุทธรูปไม้ ที่วัดพญาวัด	3.89	.344
การเขียนอักษรตัวเมืองแบบล้านนา ที่วัดพญาวัด	3.87	.363
การประดิษฐ์ดอกกุหลาบจากใบเตยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย	3.57	.521
การทำต้นผึ้ง ตำนานพ่อกวน	3.86	.375
รวม	3.78	.344

จากตารางที่ 4.16 ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านกิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean 3.78) โดยเยาวชนมีความสนใจมาก หรือ 3.75 ขึ้นไป ได้แก่ การทำต้นผึ้ง ตำนานพ่อกวน การเขียนอักษรตัวเมืองแบบล้านนา ที่วัดพญาวัด การทำทองสุโขทัย การแกะพระพุทธรูปไม้ ที่วัดพญาวัด และเยาวชนมีความสนใจค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป คือ กิจกรรมทำเครื่องประดับเงิน โบราณศรีสังฆาลัย และการประดิษฐ์ดอกกุหลาบจากใบเตยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ

ความสนใจของเยาวชน องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้วิถีชีวิต ด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ	Mean	S.D.
การปลูกพืชผักสมุนไพรที่บ้านที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเอยนเตี้ย	3.76	.479
การทำพวงมโหตรที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเอยนเตี้ย	3.80	.438
การตกปลาหรือตกหมึกที่บ้านบางละมุง	3.87	.370
การลากหมึกหอมในช่วงกลางวันที่เกาะช้าง	3.80	.455
การตกหมึกกล้วยในช่วงกลางคืนที่เกาะช้าง	3.70	.518
รวม	3.84	.324

จากตารางที่ 4.17 ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านการเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean 3.84) โดยเยาวชนมีความสนใจมาก หรือ 3.75 ขึ้นไปเกือบทุกข้อ คือ การปลูกพืชผักสมุนไพรที่บ้านที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเอยนเตี้ย การทำพวงมโหตรที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเอยนเตี้ย การตกปลาหรือตกหมึกที่บ้านบางละมุง การลากหมึกหอมในช่วงกลางวันที่เกาะช้าง และ เยาวชนมีความสนใจกิจกรรมการตกหมึกกล้วยในช่วงกลางคืนที่เกาะช้างในระดับค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป

ตารางที่ 4.18 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง

ความสนใจของเยาวชน	Mean	S.D.
องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง		
การเจียรไนหินข้าวตอกพระร่วง	3.76	.492
การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่บ้านชาวหลวง	3.79	.471
การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่โองเจ้าฟองคำ	3.74	.476
เรียนนาฏศิลป์สุโขทัย ระบายสีลายสังคโลก	3.89	.333
รวม	3.86	.312

จากตารางที่ 4.18 ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านกิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean 3.86) โดยเยาวชนมีความสนใจมาก หรือ 3.75 ขึ้นไป ได้แก่ การเจียรไนหินข้าวตอกพระร่วง การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่บ้านชาวหลวง และเรียนนาฏศิลป์สุโขทัย ระบายสีลายสังคโลก และเยาวชนมีความสนใจค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป คือ การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่โองเจ้าฟองคำ

ตารางที่ 4.19 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน

ความสนใจของเยาวชน	Mean	S.D.
องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน		
การทำผ้าหมักโคลนที่บ้านนาต้นจัน	3.15	1.020
การทำข้าวเปียที่บ้านนาต้นจัน	3.92	.297
รวม	3.89	.270

จากตารางที่ 4.19 ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านกิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean 3.89) โดยเยาวชนมีความสนใจมาก หรือ 3.75 ขึ้นไป คือ การทำข้าวเปียที่บ้านนาต้นจัน และเยาวชนมีความสนใจในกิจกรรมการทำผ้าหมักโคลนที่บ้านนาต้นจันในระดับค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป

ตารางที่ 4.20 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 7 กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง

ความสนใจของเยาวชน องค์ประกอบที่ 7 กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง	Mean	S.D.
การทำอาหารพื้นบ้าน แกงจืดเห็ด บั๊นนครชุม จ.กำแพงเพชร	3.85	.376
การทำวุ้นสมุนไพร ตามวิถีชนบทชุมชนพื้นถิ่นตะลันเตียนเดี่ยว	3.86	.366
การทำขนมยาคอนวาล์ววิถีชีวิตมุสลิมจาม (บ้านน้ำเชี่ยว)	3.22	.968
รวม	3.63	.363

จากตารางที่ 4.20 ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านกิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (Mean 3.63) โดยเยาวชนมีความสนใจมาก หรือ 3.75 ขึ้นไป ได้แก่ การทำอาหารพื้นบ้าน แกงจืดเห็ด บั๊นนครชุม จ.กำแพงเพชร และการทำวุ้นสมุนไพร ตามวิถีชนบทชุมชนพื้นถิ่นตะลันเตียนเดี่ยว และเยาวชนมีความสนใจค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป คือ การทำขนมยาคอนวาล์ววิถีชีวิตมุสลิมจาม (บ้านน้ำเชี่ยว)

ตารางที่ 4.21 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 8 กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย

ความสนใจของเยาวชน องค์ประกอบที่ 8 กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย	Mean	S.D.
การทำผ้าห่มนวมเชียงคาน ร้านสุณีพร	3.92	.321
การนวดแบบกัวซาและการนวดแผนไทยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะลันเตียนเดี่ยว	3.18	.962
รวม	3.59	.421

จากตารางที่ 4.21 ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านกิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (Mean 3.59) โดยเยาวชนมีความสนใจมาก หรือ 3.75 ขึ้นไป คือ การทำผ้าห่มนวมเชียงคาน ร้านสุณีพร และค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป คือ การนวดแบบกัวซาและการนวดแผนไทยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะลันเตียนเดี่ยว

ตารางที่ 4.22 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ องค์ประกอบที่ 9 กิจกรรมการทำอาหารที่บ้านเฉพาะถิ่น

ความสนใจของเยาวชน	Mean	S.D.
องค์ประกอบที่ 9 กิจกรรมการทำอาหารที่บ้านเฉพาะถิ่น		
การทำอาหารที่บ้านด้านซ้าย การทำผักสะทอน	3.85	.380
การทำอาหารที่บ้าน ชุมชนครัวหนองเสือ	3.82	.430
รวม	3.83	.420

จากตารางที่ 4.22 ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านกิจกรรมการทำอาหารที่บ้านเฉพาะถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean 3.83) โดยเยาวชนมีความสนใจมาก หรือ 3.75 ขึ้นไปทุกข้อ ได้แก่ การทำอาหารที่บ้านด้านซ้าย การทำผักสะทอน การทำอาหารที่บ้าน ชุมชนครัวหนองเสือ

ตารางที่ 4.23 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ในภาพรวม

ความสนใจของเยาวชน	Mean	S.D.
องค์ประกอบที่ 1 การทดลองทำงานหัตถกรรมที่บ้าน	3.86	.312
องค์ประกอบที่ 2 การทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ที่ใช้ฝีมือ	3.56	.408
องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า	3.78	.344
องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ	3.89	.270
องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง	3.87	.272
องค์ประกอบที่ 6 กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน	3.84	.324
องค์ประกอบที่ 7 กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง	3.59	.421
องค์ประกอบที่ 8 กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย	3.83	.420
องค์ประกอบที่ 9 กิจกรรมการทำอาหารที่บ้านเฉพาะถิ่น	3.63	.363

จากตารางที่ 4.23 ชาวชนมีความสนใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก หรือ 3.75 ขึ้นไป ได้แก่ การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ กิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า และชาวชนมีความสนใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง และการทดลองทำงานหัตถกรรมประณีตศิลป์ที่ใช้ฝีมือ ในระดับค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป

4.4 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ชาวชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน จะมีการรับรู้ต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ต่างกัน

ตารางที่ 4.24 การทดสอบสมมติฐาน

การรับรู้	Mean		t	Sig.
	ชาย	หญิง		
1. การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน	3.78	3.81	-.637	.524
2. การทดลองทำงานหัตถกรรมประณีตศิลป์ที่ใช้ฝีมือ	3.42	3.47	-.900	.368
3. กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า	3.76	3.79	-.844	.399
4. การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ	3.62	3.63	-.304	.761
5. กิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง	3.72	3.72	.155	.877
6. กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน	2.23	2.21	.150	.881
7. กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง	2.11	2.08	.395	.693
8. กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย	3.70	3.68	.355	.714
9. กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น	3.71	3.72	-.259	.796

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.24 ชาวชนที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทุกกิจกรรม ไม่แตกต่างกัน โดยชาวชนทั้งเพศหญิงและเพศชายมีการรับรู้ในระดับมาก หรือ 3.75 ขึ้นไป คือ การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน และกิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า

ตารางที่ 4.25 ผลการทดสอบสมมติฐานของการรับรู้ต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จำแนกตามสาขาวิชา

การรับรู้	Mean					F	Sig.
	บริหาร ธุรกิจ	การ บัญชี	ศิลป ศาสตร์	นิเทศ ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์		
1. การทดลองทำงานหัตถกรรม พื้นบ้าน	3.85	3.80	3.78	3.82	3.84	.420	.794
2. การทดลองทำงานหัตถกรรม ประณีตศิลป์ที่ใช้ฝีมือ	3.37	3.48	3.50	3.36	3.37	1.237	.295
3. กิจกรรมการทำ เครื่องประดับจากโลหะมีค่า	3.85	3.78	3.78	3.76	3.80	.391	.815
4. การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการ ประกอบอาชีพด้วยการลงมือ ปฏิบัติ	3.65	3.58	3.65	3.60	3.59	.541	.706
5. กิจกรรมการเจียรไนหิน และการทอผ้าพื้นเมือง	3.40	3.81	3.75	3.71	3.64	6.616	.000*
6. กิจกรรมการซ่อมสีผ้าด้วย โคลน	1.58	2.73	2.17	2.23	2.24	8.088	.000*
7. กิจกรรมการทำอาหาร พื้นเมือง	1.86	2.99	1.98	1.91	1.91	39.966	.000*
8. กิจกรรมการทำผ้าห่มและ การฝึกการนวดแผนไทย	3.71	3.68	3.70	3.64	3.58	.623	.646
9. กิจกรรมการทำอาหาร พื้นบ้านเฉพาะถิ่น	3.80	3.55	3.75	3.65	3.77	4.747	.001*

จากตารางที่ 4.25 เยาวชนที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน มีการรับรู้ต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ กิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง กิจกรรมการซ่อมสีผ้าด้วยโคลน กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง และกิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 โดยเยาวชนส่วนใหญ่มีการรับรู้มาก หรือ 3.75 ขึ้นไป และ

มีการรับรู้ค่อนข้างน้อย และน้อยมาก เกี่ยวกับกิจกรรมการซ่อมเสื้อผ้าด้วยโคลน และกิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง

ในขณะที่เดียวกันเยาวชนมีการรับรู้ต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับการทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน การทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ที่ใช้ฝีมือ กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติไม่และกิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.26 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการรับรู้ต่อกิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	Mean	บริหารธุรกิจ	การบัญชี	ศิลปศาสตร์	นิเทศศาสตร์	วิทยาศาสตร์
		3.40	3.81	3.75	3.71	3.64
บริหารธุรกิจ	3.40	-	.411*	.358*	.316*	.246
การบัญชี	3.81	-	-	.052	.094	.164
ศิลปศาสตร์	3.75	-	-	-	.042	.112
นิเทศศาสตร์	3.71	-	-	-	-	.070
วิทยาศาสตร์	3.64	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.26 เยาวชนสาขาวิชาบริหารธุรกิจมีการรับรู้ต่อกิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมืองต่ำกว่าสาขาการบัญชี (.411) สาขาศิลปศาสตร์ (.358) และสาขานิเทศศาสตร์ (.316)

ตารางที่ 4.27 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการรับรู้ต่อกิจกรรมการข้อมสืผ้าด้วยโคลน จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	Mean	บริหารธุรกิจ	การบัญชี	ศิลปศาสตร์	นิเทศศาสตร์	วิทยาศาสตร์
		1.58	2.73	2.17	2.23	2.24
บริหารธุรกิจ	1.58	-	1.152*	.594*	.650*	.658
การบัญชี	2.73	-	-	.558*	.502	.494
ศิลปศาสตร์	2.17	-	-	-	.055	.063
นิเทศศาสตร์	2.23	-	-	-	-	.008
วิทยาศาสตร์	2.24	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.27 เยาวชนสาขาวิชาบริหารธุรกิจมีการรับรู้ต่อกิจกรรมการข้อมสืผ้าด้วยโคลนต่ำกว่าสาขาการบัญชี (1.152) สาขาศิลปศาสตร์ (.594) และสาขานิเทศศาสตร์ (.650)

ตารางที่ 4.28 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการรับรู้ต่อกิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	Mean	บริหารธุรกิจ	การบัญชี	ศิลปศาสตร์	นิเทศศาสตร์	วิทยาศาสตร์
		1.86	2.99	1.98	1.91	1.91
บริหารธุรกิจ	1.86	-	1.127*	.114	.044	.052
การบัญชี	2.99	-	-	1.012*	1.082*	1.074*
ศิลปศาสตร์	1.98	-	-	-	.069	.061
นิเทศศาสตร์	1.91	-	-	-	-	.008
วิทยาศาสตร์	1.91	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.28 เยาวชนสาขาวิชาบริหารธุรกิจมีการรับรู้ต่อกิจกรรมการทำอาหารพื้นเมืองต่ำกว่าสาขาการบัญชี (1.127) เยาวชนสาขาวิชาการบัญชีมีการรับรู้สูงกว่าสาขาศิลปศาสตร์ (1.012) สาขานิเทศศาสตร์ (1.082) และสาขาวิทยาศาสตร์ (1.074)

ตารางที่ 4.29 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยการรับรู้ต่อกิจกรรมการทำอาหารที่บ้านเฉพาะถิ่น
จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	Mean	บริหารธุรกิจ	การบัญชี	ศิลปศาสตร์	นิเทศศาสตร์	วิทยาศาสตร์
		3.80	3.55	3.75	3.65	3.77
บริหารธุรกิจ	3.80	-	.243*	.043	.141	.024
การบัญชี	3.55	-	-	.199*	.101	.219
ศิลปศาสตร์	3.75	-	-	-	.098	.019
นิเทศศาสตร์	3.65	-	-	-	-	.117
วิทยาศาสตร์	3.77	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.29 เยาวชนสาขาวิชาบริหารธุรกิจมีการรับรู้ต่อกิจกรรมการทำอาหารที่บ้านเฉพาะถิ่นสูงกว่าสาขาการบัญชี (.243) และเยาวชนสาขาการบัญชีมีการรับรู้ต่ำกว่าสาขาศิลปศาสตร์ (.199)

ตารางที่ 4.30 ผลการทดสอบสมมติฐานของการรับรู้ต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จำแนกตามภูมิถิ่น

การรับรู้	Mean					F	Sig.
	กทม.และ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค อีสาน	ภาค ตะวันออก	ภาค เหนือ		
1. การทดลองทำงาน หัตถกรรมที่บ้าน	3.76	3.85	3.87	3.75	3.81	1.793	.129
2. การทดลองทำงาน หัตถกรรมประณีตศิลป์ ที่ใช้ฝีมือ	3.46	3.56	3.43	3.44	3.42	.611	.655
3. กิจกรรมการทำ เครื่องประดับจาก โลหะมีค่า	3.75	3.87	3.78	3.78	3.79	1.312	.265

ตารางที่ 4.30 (ต่อ)

การรับรู้	Mean					F	Sig.
	กทม.และ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค อีสาน	ภาค ตะวันออก	ภาค เหนือ		
4. การเรียนรู้วิถีชีวิตด้าน การประกอบอาชีพด้วย การลงมือปฏิบัติ	3.56	3.72	3.65	3.61	3.66	1.742	.140
5. กิจกรรมการเจียรไน หินและการทอผ้า พื้นเมือง	3.72	3.78	3.71	3.72	3.68	.533	.712
6. กิจกรรมการย้อมสีผ้า ด้วยโคลน	2.08	2.59	2.23	2.16	2.17	2.978	.019*
7. กิจกรรมการทำอาหาร พื้นเมือง	2.04	2.19	2.11	2.08	2.07	.520	.721
8. กิจกรรมการทำผ้าห่ม และการฝีกการนวด แผนไทย	3.66	3.72	3.68	3.65	3.72	.380	.823
9. กิจกรรมการทำอาหาร พื้นบ้านเฉพาะถิ่น	3.71	3.70	3.73	3.68	3.75	.537	.708

จากตารางที่ 4.30 ชาวชนที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีการรับรู้ต่อการทำกิจกรรมการ
ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านกิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 โดยชาวชนในทุกภูมิลำเนามีการรับรู้ในระดับค่อนข้างมาก หรือ 2.5 ขึ้นไป

ในขณะที่เดียวกันชาวชนมีการรับรู้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับการ
ทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน การทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ที่ใช้ฝีมือ กิจกรรมการ
ทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ
กิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง กิจกรรมการทำ
ผ้าห่มและการฝีกการนวดแผนไทย และกิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.31 การเปรียบเทียบรายคู่ค่าเฉลี่ยการรับรู้ต่อกิจกรรมการข้อมสืฟ้าด้วยโคลน จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	Mean	กทม.และ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาคอีสาน	ภาค ตะวันออก	ภาคเหนือ
		2.08	2.59	2.23	2.16	2.17
กทม.และ ปริมณฑล	2.08	-	.511*	.146	.082	.093
ภาคกลาง	2.59	-	-	.365	.429	.418
ภาคอีสาน	2.23	-	-	-	.063	.052
ภาคตะวันออก	2.16	-	-	-	-	.010
ภาคเหนือ	2.17	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.31 เยาวชนที่มีภูมิลำเนาในกทม.และปริมณฑล มีการรับรู้ต่อกิจกรรมการข้อมสืฟ้าด้วยโคลนต่ำกว่าภาคกลาง (.511)

สมมติฐานที่ 2 เยาวชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน จะมีความสนใจต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ต่างกัน

ตารางที่ 4.32 การทดสอบสมมติฐาน

กิจกรรมที่สนใจ	Mean		t	Sig.
	ชาย	หญิง		
1. การทดลองทำงานหัตถกรรมที่บ้าน	3.89	3.84	1.418	.158
2. การทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ที่ใช้ฝีมือ	3.53	3.57	-.852	.395
3. กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า	3.78	3.78	.054	.957
4. การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ	3.83	3.91	-1.969	.051
5. กิจกรรมการเจียรระไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง	3.84	3.88	-1.169	.243
6. กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน	3.84	3.84	-.026	.979
7. กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง	3.55	3.61	-1.162	.247
8. กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย	3.30	3.14	1.499	.135
9. กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น	3.65	3.62	.680	.497

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.32 เยาวชนที่มีเพศต่างกัน มีความสนใจต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทุกกิจกรรม ไม่แตกต่างกัน โดยเยาวชนทั้งเพศหญิงและเพศชายส่วนใหญ่มีความสนใจในระดับมาก หรือ 3.75 ขึ้นไป

ตารางที่ 4.33 ผลการทดสอบสมมติฐานของความสนใจต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จำแนกตามสาขาวิชา

ความสนใจต่อการทำ กิจกรรม	Mean					F	Sig.
	บริหาร ธุรกิจ	การ บัญชี	ศิลป ศาสตร์	นิเทศ ศาสตร์	วิทยา ศาสตร์		
1. การทดลองทำงาน หัตถกรรมพื้นบ้าน	3.78	3.94	3.87	3.90	3.58	7.929	.000*
2. การทดลองทำงาน หัตถกรรมประณีตศิลป์ ที่ใช้ฝีมือ	3.55	3.52	3.60	3.50	3.49	1.109	.352
3. กิจกรรมการทำ เครื่องประดับจากโลหะ มีค่า	3.86	3.78	3.79	3.68	3.86	2.052	.086
4. การเรียนรู้วิถีชีวิตด้าน การประกอบอาชีพด้วย การลงมือปฏิบัติ	3.98	4.00	3.88	3.81	3.88	4.382	.002*
5. กิจกรรมการเจียรระโน หินและการทอผ้า พื้นเมือง	3.91	3.93	3.86	3.82	3.88	1.271	.281
6. กิจกรรมการซ่อมเสื้อผ้า ด้วยโคลน	3.88	3.91	3.83	3.77	3.89	1.877	.114
7. กิจกรรมการทำอาหาร พื้นเมือง	3.87	3.15	3.63	3.72	3.59	24.717	.000*
8. กิจกรรมการทำผ้าห่ม และการฝึกการนวด แผนไทย	3.26	2.43	3.28	3.46	3.08	11.089	.000*
9. กิจกรรมการทำอาหาร พื้นบ้านเฉพาะถิ่น	3.70	3.43	3.65	3.65	3.74	5.349	.000*

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 4.33 เยาวชนที่มีสาขาวิชาแตกต่างกัน มีความสนใจต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านการทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย และกิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเยาวชนทุกสาขาวิชาส่วนใหญ่มีความสนใจในระดับมาก หรือ 3.75 ขึ้นไป

ในขณะที่เดียวกันเยาวชนมีความสนใจกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับการทดลองทำงานหัตถกรรมประณีตศิลป์ที่ใช้ฝีมือ กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า กิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง และกิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.34 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยความสนใจต่อการทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	Mean	บริหารธุรกิจ	การบัญชี	ศิลปศาสตร์	นิเทศศาสตร์	วิทยาศาสตร์
		3.78	3.94	3.87	3.90	3.58
บริหารธุรกิจ	3.78	-	.163	.096	.120	.193
การบัญชี	3.94	-	-	.067	.043	.357*
ศิลปศาสตร์	3.87	-	-	-	.023	.290*
นิเทศศาสตร์	3.90	-	-	-	-	.313*
วิทยาศาสตร์	3.58	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.34 เยาวชนที่มีสาขาการบัญชีมีความสนใจต่อการทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้านต่ำกว่าสาขาวิทยาศาสตร์ (.357) เยาวชนที่มีสาขาศิลปศาสตร์มีความสนใจต่อการทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้านสูงกว่าสาขาวิทยาศาสตร์ (.290) และเยาวชนที่มีสาขานิเทศศาสตร์มีความสนใจต่อการทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้านสูงกว่าสาขาวิทยาศาสตร์ (.313)

ตารางที่ 4.35 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยความสนใจต่อการเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	Mean	บริหารธุรกิจ	การบัญชี	ศิลปศาสตร์	นิเทศศาสตร์	วิทยาศาสตร์
		3.98	4.00	3.88	3.81	3.88
บริหารธุรกิจ	3.98	-	.016	.102	.166	.095
การบัญชี	4.00	-	-	.119	.183*	.112
ศิลปศาสตร์	3.88	-	-	-	.063	.007
นิเทศศาสตร์	3.81	-	-	-	-	.071
วิทยาศาสตร์	3.88	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.35 เยาวชนที่มีสาขาการบัญชีมีความสนใจต่อการเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติสูงกว่าสาขานิเทศศาสตร์ (.183)

ตารางที่ 4.36 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยความสนใจต่อกิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	Mean	บริหารธุรกิจ	การบัญชี	ศิลปศาสตร์	นิเทศศาสตร์	วิทยาศาสตร์
		3.87	3.15	3.63	3.72	3.59
บริหารธุรกิจ	3.87	-	.726*	.247*	.150	.280
การบัญชี	3.15	-	-	.479*	.576*	.446*
ศิลปศาสตร์	3.63	-	-	-	.097	.032
นิเทศศาสตร์	3.72	-	-	-	-	.130
วิทยาศาสตร์	3.59	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.36 เยาวชนที่มีสาขาบริหารธุรกิจมีความสนใจต่อกิจกรรมการทำอาหารพื้นเมืองสูงกว่าสาขาการบัญชี (.726) สาขาศิลปศาสตร์ (.247) เยาวชนที่มีสาขาการบัญชีมีความสนใจต่อกิจกรรมการทำอาหารพื้นเมืองต่ำกว่าสาขาศิลปศาสตร์ (.479) สาขานิเทศศาสตร์ (.576) และสาขาวิทยาศาสตร์ (.446)

ตารางที่ 4.37 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยความสนใจต่อกิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	Mean	บริหารธุรกิจ	การบัญชี	ศิลปศาสตร์	นิเทศศาสตร์	วิทยาศาสตร์
		3.26	2.43	3.28	3.46	3.08
บริหารธุรกิจ	3.26	-	.832*	.016	.200	.180
การบัญชี	2.43	-	-	.848*	1.032	.652
ศิลปศาสตร์	3.28	-	-	-	.183	.196
นิเทศศาสตร์	3.46	-	-	-	-	.380
วิทยาศาสตร์	3.08	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.37 เยาวชนที่มีสาขาบริหารธุรกิจมีความสนใจต่อกิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทยสูงกว่าสาขาการบัญชี (.832) เยาวชนที่มีสาขาการบัญชีมีความสนใจต่อกิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทยต่ำกว่าสาขาศิลปศาสตร์ (.848)

ตารางที่ 4.38 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยความสนใจต่อกิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น จำแนกตามสาขาวิชา

สาขาวิชา	Mean	บริหารธุรกิจ	การบัญชี	ศิลปศาสตร์	นิเทศศาสตร์	วิทยาศาสตร์
		3.70	3.43	3.65	3.65	3.74
บริหารธุรกิจ	3.70	-	.266*	.044	.050	.041
การบัญชี	3.43	-	-	.221*	.216*	.307*
ศิลปศาสตร์	3.65	-	-	-	.005	.085
นิเทศศาสตร์	3.65	-	-	-	-	.091
วิทยาศาสตร์	3.74	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.38 เยาวชนที่มีสาขาบริหารธุรกิจมีความสนใจต่อกิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่นสูงกว่าสาขาการบัญชี (.266) เยาวชนที่มีสาขาการบัญชีมีความสนใจต่อกิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่นต่ำกว่าสาขานิเทศศาสตร์ (.216) และสาขาวิทยาศาสตร์ (.307)

ตารางที่ 4.39 ผลการทดสอบสมมติฐานของความสนใจต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ จำแนกตามภูมิลำเนา

ความสนใจต่อการทำกิจกรรม	Mean					F	Sig.
	กทม.และ ปริมณฑล	ภาค กลาง	ภาค อีสาน	ภาค ตะวันออก	ภาค เหนือ		
1. การทดลองทำงานหัตถกรรม พื้นบ้าน	3.82	3.82	3.92	3.87	3.86	1.449	.217
2. การทดลองทำงานหัตถกรรม ประดิษฐ์ของที่ระลึก	3.51	3.67	3.56	3.56	3.55	1.465	.212
3. กิจกรรมการทำเครื่องประดับจาก โลหะมีค่า	3.81	3.72	3.73	3.83	3.78	1.491	.204
4. การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการ ประกอบอาชีพด้วยการลงมือ ปฏิบัติ	3.88	3.91	3.91	3.85	3.90	.653	.625
5. กิจกรรมการเย็บระโนหินและการ ทอผ้าพื้นเมือง	3.90	3.89	3.83	3.81	3.91	2.056	.086
6. กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน	3.83	3.85	3.85	3.82	3.85	.132	.970
7. กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง	3.60	3.50	3.57	3.57	3.68	1.753	.138
8. กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึก การนวดแผนไทย	3.15	2.83	3.25	3.29	3.28	2.467	.044*
9. กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้าน เฉพาะถิ่น	3.61	3.58	3.68	3.60	3.67	1.163	.327

จากตารางที่ 4.39 ชาวชนที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีความสนใจต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านกิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยชาวชนในทุกภูมิลำเนาส่วนใหญ่มีความสนใจในระดับมากหรือ 3.75 ขึ้นไป

ในขณะที่เดียวกันชาวชนมีความสนใจกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เกี่ยวกับการทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน การทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ของที่ระลึก กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ กิจกรรมการเย็บระโนหินและการทอผ้าพื้นเมือง กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมืองไม่แตกต่างกัน และกิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.40 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยความสนใจต่อกิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย จำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	Mean	กทม.และ ปริมณฑล	ภาคกลาง	ภาคอีสาน	ภาค ตะวันออก	ภาค เหนือ
		3.15	2.83	3.25	3.29	3.28
กทม.และปริมณฑล	3.15	-	.310	.103	.147	.136
ภาคกลาง	2.83	-	-	.414	.458	.447
ภาคอีสาน	3.25	-	-	-	.043	.033
ตะวันออก	3.29	-	-	-	-	.010
ภาคเหนือ	3.28	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 4.40 เยาวชนที่มีภูมิลำเนาต่าง ๆ มีความสนใจต่อกิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทยไม่แตกต่างกัน

4.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ของเยาวชนกับความสนใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

เมื่อพิจารณาตามแนวคิดการวิเคราะห์ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้วยเทคนิค Importance – Performance Analysis (IPA) สามารถทำได้โดยการนำค่าการรับรู้และความสนใจมาเปรียบเทียบกัน ในแต่ละคุณสมบัติที่ตกอยู่ในจตุภาคใด ๆ โดยจุดตัดของแกนทั้งสอง คือ ค่าเฉลี่ยรวมของการรับรู้ (ค่าเฉลี่ย 3.34) และค่าเฉลี่ยรวมของความสนใจ (ค่าเฉลี่ย 3.69) จะสามารถอธิบายความหมายได้ 4 ลักษณะ ดังตารางที่ 4.41

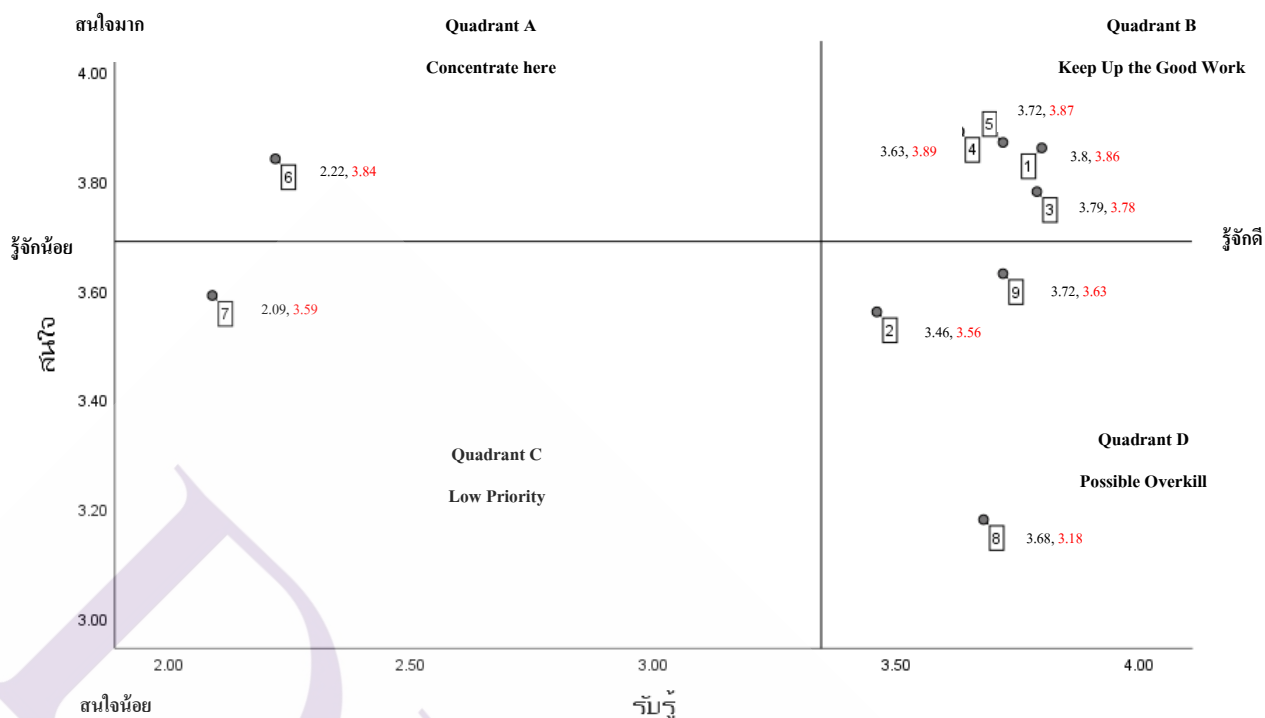
ตารางที่ 4.41 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้กับความสนใจแต่ละจุดภาค

จุดภาค	ความหมาย	ค่าเฉลี่ยการรับรู้	ค่าเฉลี่ยความสนใจ
A	การรับรู้ต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์น้อยแต่สนใจมาก	1.00-3.34	3.69-5.00
B	การรับรู้ต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์มากและสนใจมาก	3.34-5.00	3.69-5.00
C	การรับรู้ต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์น้อยและสนใจน้อย	1.00-3.34	1.00-3.69
D	การรับรู้ต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์มากแต่สนใจน้อย	3.34-5.00	1.00-3.69

ซึ่งการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค IPA สามารถแสดงผลดังตารางที่ 4.42

ตารางที่ 4.42 ปัจจัยย่อยความสนใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่อยู่ในแต่ละ Quadrants

ปัจจัยการทำกิจกรรม	การรับรู้		ความสนใจ		IPA Quadrant
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	
1 การทดลองทำงานหัตถกรรม พื้นบ้าน	3.8	มาก	3.86	มาก	B
2 การทดลองทำงานหัตถกรรม ประณีตศิลป์ที่ใช้ฝีมือ	3.46	ค่อนข้างมาก	3.56	ค่อนข้างมาก	D
3 กิจกรรมการทำเครื่องประดับ จากโลหะมีค่า	3.79	มาก	3.78	มาก	B
4 การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการ ประกอบอาชีพด้วยการลงมือ ปฏิบัติ	3.63	ค่อนข้างมาก	3.89	มาก	B
5 กิจกรรมการเจียรไนหินและ การทอผ้าพื้นเมือง	3.72	ค่อนข้างมาก	3.87	มาก	B
6 กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน	2.22	น้อย	3.84	มาก	A
7 กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง	2.09	น้อย	3.59	ค่อนข้างมาก	C
8 กิจกรรมการทำผ้าห่มและการ ฝึกการนวดแผนไทย	3.68	ค่อนข้างมาก	3.18	ค่อนข้างมาก	D
9 กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้าน เฉพาะถิ่น	3.72	ค่อนข้างมาก	3.63	ค่อนข้างมาก	D
ค่าเฉลี่ยรวม	3.34	ค่อนข้างมาก	3.69	ค่อนข้างมาก	

ภาพที่ 4.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการรับรู้ของเยาวชนกับความสนใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดย IPA

จากภาพที่ 4.1 เมื่อนำค่าระดับการรับรู้และค่าระดับความสนใจของแต่ละปัจจัยมาวิเคราะห์ด้วยเทคนิค IPA ที่จุดตัด (3.34, 3.69) เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ไปปรับปรุงแต่ละปัจจัยทำให้แบ่งคุณลักษณะออกเป็นจุดภาค พบว่า

ในจุดภาค A แสดงให้เห็น กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เยาวชนยังไม่รู้จัก ไม่เป็นที่รับรู้ในหมู่เยาวชนมากนัก แต่เป็นกิจกรรมที่น่าสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมสำหรับเยาวชน ได้แก่ องค์ประกอบ ที่ 6 คือ กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน ซึ่งประกอบด้วย 2 กิจกรรมย่อยได้แก่ การทำผ้าหมักโคลนที่บ้านนาต้นจัน และการทำข้าวเปียที่บ้านนาต้นจัน ชุมชนเจ้าบ้านต้องเพิ่มการสร้างการรับรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ทำการตลาดด้วยการเชิญสื่อมวลชนมาทำรายการสารคดี การจัด Familiarization tour หรือการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้เยาวชนรู้จักกิจกรรมในกลุ่มนี้ให้มากขึ้น

ในจุดภาค B แสดงให้เห็น กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เป็นที่รู้จักในกลุ่มเยาวชน และได้รับความสนใจ ความนิยมในการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างมาก ประกอบด้วย กิจกรรม 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน ประกอบด้วย 6 กิจกรรมย่อย ได้แก่ การทำ “ตุ๊กค่าคิง” ที่ชุมชนวัดพระเกิด การทำเซรามิกสุโขทัย การทำว่าวคู่ยคู่ย

การทำสังคโลกในชุมชนเครื่องปั้นดินเผาศรีสัชชาลัย บ้านเกาะน้อย การทำพิมพ์พระสุโขทัยที่บ้านพระพิมพ์ลัทธิมณฑลศิลป์ และ การเขียนอบบ้านน้ำเขียว องค์ประกอบที่ 3 การทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า ประกอบด้วย 6 กิจกรรมย่อย ได้แก่ กิจกรรมทำเครื่องประดับเงินโบราณศรีสัชชาลัย การทำทองสุโขทัย การแกะพระพุทธรูปไม้ที่วัดพญาวัด การเขียนอักษรตัวเมืองแบบล้านนาที่วัดพญาวัด การประดิษฐ์ดอกกุหลาบจากใบเตยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย และ การทำต้นผึ้ง ตำหนักพ่อกวาน องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ ประกอบด้วย 5 กิจกรรมย่อย ได้แก่ การปลูกพืชผักสมุนไพรที่บ้านที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย การทำพวงมโหตรที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย การตกปลาหรือตกหมึกที่บ้านบางละมุง การลากหมึกหอมในช่วงกลางวันที่เกาะช้าง และ การตกหมึกกล้วยในช่วงกลางคืนที่เกาะช้าง และ สูดทำย องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการเจียรระโนหินและการทอผ้าพื้นเมือง ประกอบด้วย 4 กิจกรรมย่อย ได้แก่ การเจียรระโนหินข้าวตอกพระร่วง การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่บ้านชาวหลวง การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่โสมเจ้าฟองคำ และ การเรียนนาฏศิลป์สุโขทัย ระบายสีลายสังคโลก จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในชุมชนเหล่านี้สามารถดำเนินงานตอบสนองได้ตรงจุดสามารถสร้างการรับรู้ ให้เป็นที่รู้จักของเยาวชน และดึงดูคความสนใจของเยาวชนให้เข้าร่วมกิจกรรมได้เป็นอย่างดี ดังนั้นชุมชนต้องรักษาคุณภาพของกิจกรรม การถ่ายทอด การดำเนินงานให้อยู่ในระดับที่ดีต่อไป ยังไม่จำเป็นต้องทำการโฆษณาหรือส่งเสริมเพราะเยาวชนรู้จักดี และมีความสนใจมากอยู่แล้ว

ใน จตุภาค C แสดงให้เห็น กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่ไม่มีความสำคัญต่อเยาวชน กล่าวคือ ไม่เป็นที่รู้จักและไม่ได้รับความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมจากเยาวชน ได้แก่ องค์ประกอบที่ 7 คือ กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง ซึ่งประกอบด้วย 3 กิจกรรมย่อย ได้แก่ การทำอาหารพื้นบ้าน แกงจืดเหล็ก บ้านนครชุม จ.กำแพงเพชร การทำวุ้นสมุนไพร ตามวิถีชนบทชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย และ การทำขนมยาคอนวาล์ววิถีชีวิตมุสลิมจาม (บ้านน้ำเขียว) เนื่องจากกิจกรรมยังไม่เป็นที่รู้จักและยังไม่เป็นที่สนใจในเยาวชน ทางชุมชนสามารถเลื่อนการปรับปรุงออกไปก่อน เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าว เยาวชนยังไม่ได้ให้ความสำคัญ ดังนั้น ชุมชนยังไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องรีบแก้ไขปรับปรุงกิจกรรมอย่างเร่งด่วน แต่ควรแก้ไขในลำดับต่อไป และเนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่เยาวชนไม่ได้ให้ความสำคัญ หรือให้ความสำคัญน้อย เมื่อเทียบกับกิจกรรมอื่น ๆ ทางชุมชนอาจยุติการดำเนินการ หรือ การส่งเสริมกิจกรรมนี้

ในจตุภาค D แสดงให้เห็น กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ที่เยาวชนรู้จักแต่ไม่ได้รับความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ไม่เป็นที่นิยม ประกอบด้วยกิจกรรม 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 2, 8, และ 9 โดยองค์ประกอบที่ 2 การทดลองทำงานหัตถกรรมประณีตศิลป์ที่ใช้ฝีมือ

ประกอบด้วย 6 กิจกรรมย่อย ได้แก่ การวาดลายบนหน้ากาฝึชน้ำ การทำลูกบิดแบบโบราณแบบ ทวารวดี การเลี้ยวหอยตะโกรม การเขียนลวดลายสังคโลกลงผืนผ้า บ้านปริดาภิรมย์ การทำกังหันน้ำ โบราณที่บ้านหนองฟ้าแลบ และการร้อยลูกบิดโบราณเป็นกำไลข้อมือ หรือ สร้อยคอ ที่บ้านดิน ริมน้ำรีสอร์ท องค์ประกอบที่ 8 กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย ประกอบด้วย 2 กิจกรรมย่อย ได้แก่ การทำผ้าห่มนวมเชียงคาน ร้านสุณีพร และ การนวดแบบกัวซาและการนวด แผนไทยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย และสุดท้าย องค์ประกอบที่ 9 กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้าน เฉพาะถิ่น ประกอบด้วย 2 กิจกรรมย่อย ได้แก่ การทำอาหารพื้นบ้านด่านซ้าย การทำผักสะทอน และ การทำอาหารพื้นบ้าน ชุมชนครัวหนองเสือ เนื่องจากเยาวชนมีความสนใจต่อกิจกรรมเหล่านี้น้อย แม้จะเป็นที่รู้จักอยู่แล้ว ดังนั้นทางชุมชนเจ้าบ้านยังไม่ต้องให้ความสนใจในการปรับปรุงแก้ไขอย่างทันที เนื่องจากกิจกรรมยังไม่เป็นที่สนใจหรือสามารถตอบสนองความต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมของ เยาวชนได้

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (2) ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และ (3) เปรียบเทียบการรับรู้ของเยาวชนกับความสนใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ เยาวชน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ดังนี้ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test, F-test, One-way ANOVA, Factor Analysis และ IPA

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การรับรู้และความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ สามารถสรุปผลการวิจัยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

5.1.1 จากจำนวนเยาวชน ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งหมด 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 19-22 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี กำลังศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มีภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัวของเยาวชนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 25,001-35,000 บาท

5.1.2 เยาวชนมีการรับรู้กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ต่อไปเป็นอย่างนี้ รู้จักกิจกรรมดังต่อไปนี้ กิจกรรมการตลาดทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน การทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า การเจียรไนหิน การทอผ้าพื้นเมือง การทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น การทำผ้าห่ม การฝึกการนวดแผนไทย การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ และการทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ที่ใช่ฝีมือ แต่เยาวชนมีการรับรู้น้อย หรือไม่รู้จักกิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน และการทำอาหารพื้นเมือง

5.1.3 เยาวชนมีความสนใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเกือบทุกด้าน โดยเรียงลำดับความนิยม เป็นที่น่าใจของเยาวชนดังต่อไปนี้ การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ กิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน กิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน กิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย กิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น กิจกรรม

การทำอาหารพื้นเมือง และการทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ศิลป์ที่ใช้ฝีมือ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1) ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านการทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเยาวชนมีความสนใจมาก หรือ 3.75 ขึ้นไป ได้แก่ การทำ “ตุ๊กตาค้าง” ที่ชุมชนวัดพระเกิด การเย็บอบบ้านน้ำเซียว การทำเซรามิกสุโขทัย การทำพิมพ์พระสุโขทัยที่บ้านพระพิมพ์ลัทธิมณฑลศิลป์ การทำว่าวคู่ยคู่ย และการทำสังคโลกในชุมชนเครื่องปั้นดินเผาศรีสัชนาลัย บ้านเกาะน้อย

2) ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านการทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ศิลป์ที่ใช้ฝีมือ โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยเยาวชนมีความสนใจมาก ได้แก่ การเลี้ยงหอยตะไกรม การทำกังหันน้ำโบราณที่บ้านหนองฟ้าแลบ การร้อยลูกปัดโบราณเป็นกำไลข้อมือ หรือ สร้อยคอ ที่บ้านดินริมน้ำริสอร์ท และการวาดลายบนหน้ากากผีขนน้ำ และเยาวชนมีความสนใจค่อนข้างมาก ได้แก่ การเขียนลวดลายสังคโลกลงผืนผ้า บ้านปริดาภิรมย์ และการทำลูกปัดแบบโบราณแบบทวารวดี

3) ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านกิจกรรมการทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเยาวชนมีความสนใจมาก ได้แก่ การทำต้นผึ้ง ดำหนักพอกวน การเขียนอักษรตัวเมืองแบบล้านนา ที่วัดพญาวัด การทำทองสุโขทัย การแกะพระพุทธรูปไม้ ที่วัดพญาวัด และเยาวชนมีความสนใจค่อนข้างมาก คือ กิจกรรมทำเครื่องประดับเงิน โบราณศรีสัชนาลัย และการประดิษฐ์ดอกกุหลาบจากใบเตยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย

4) ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านการเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเยาวชนมีความสนใจมากทุกข้อ คือ การปลูกพืชผักสมุนไพรที่บ้านที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย การทำพวงมโหตรที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย การตกปลาหรือตกหมึกที่บ้านบางละมุง การลากหมึกหอมในช่วงกลางวันที่เกาะช้าง และการตกหมึกกล้วยในช่วงกลางคืนที่เกาะช้าง

5) ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านกิจกรรมการเจียรไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเยาวชนมีความสนใจมาก ได้แก่ การเจียรไนหินข้าวตอกพระร่วง การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่บ้านชาวหลวง และเรียนนาฏศิลป์สุโขทัย ระบายลวดลายสังคโลก และเยาวชนมีความสนใจค่อนข้างมาก คือ การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่โฮงเจ้าฟองคำ

6) ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านกิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเยาวชนมีความสนใจมาก คือ การทำข้าวเปียที่บ้านนาต้นจัน และเยาวชนมีความสนใจน้อย คือ การทำผ้าหมักโคลนที่บ้านนาต้นจัน

7) ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านกิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยเยาวชนมีความสนใจมาก ได้แก่ การทำอาหารพื้นบ้าน แกงจืดเห็ดถั่งช้อ บ้านนครชุม จ.กำแพงเพชร และการทำวุ้นสมุนไพร ตามวิถีชนบทชุมชนพื้นถิ่นตะกอนเคียว และเยาวชนมีความสนใจค่อนข้างมาก ป คือ การทำขนมยาคอนน้ำวิถีชีวิตมุสลิมจาม (บ้านน้ำเขียว)

8) ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านกิจกรรมการทำผ้าห่มและการฝึกการนวดแผนไทย โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยเยาวชนมีความสนใจมาก คือ การทำผ้าห่มนวมเชียงคาน ร้านสุณีพร และค่อนข้างมาก คือ การนวดแบบกัวซาและการนวดแผนไทยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะกอนเคียว

9) ความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ด้านกิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเยาวชนมีความสนใจมากทุกข้อ ได้แก่ การทำอาหารพื้นบ้านด่านซ้าย การทำผักสะทอน การทำอาหารพื้นบ้าน ชุมชนครัวหนองเสือ ตามลำดับ

5.1.4 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า

1) เยาวชนที่มีเพศต่างกัน มีการรับรู้ต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทุกกิจกรรม ไม่แตกต่างกัน ส่วนเยาวชนที่ศึกษาสาขาวิชา และมีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีการรับรู้ต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) เยาวชนที่มีเพศต่างกัน มีความสนใจต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ทุกกิจกรรม ไม่แตกต่างกัน ส่วนเยาวชนที่มีสาขาวิชา ภูมิลำเนา แตกต่างกัน มีความสนใจต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้และความสนใจในตามแนวทางของการวิเคราะห์ IPA พบว่า ปัจจัยการรับรู้และความสนใจในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของเยาวชนส่วนใหญ่อยู่ใน จตุภาค B ซึ่งหมายถึง เยาวชนมีการรับรู้ รู้จักกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านการทำอาหารพื้นบ้าน ศิลปหัตถกรรมพื้นเมือง วัฒนธรรมท้องถิ่น และประวัติศาสตร์ของชุมชนอยู่แล้ว หรือรู้จักเป็นอย่างดี และมีความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมมาก แสดงว่าแหล่งท่องเที่ยวหรือชุมชนสามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ให้เป็นที่รู้จักในหมู่เยาวชนได้เป็นอย่างดี และสามารถทำให้เยาวชนตอบสนองมีความสนใจการเข้าร่วมกิจกรรมนั้นได้ ดังนั้น แหล่ง

ท่องเที่ยวหรือชุมชนต้องรักษาคุณภาพการดำเนินงาน การจัดกิจกรรมให้ดีขึ้น ไม่จำเป็นต้องโฆษณาหรือส่งเสริมเพราะเขารู้จักดีอยู่แล้ว และสนใจมาก ในส่วนของกิจกรรมที่จัดอยู่ในจุดภาค A หรือกิจกรรมที่เขารู้จักน้อย ยังไม่เป็นที่รู้จักในหมู่เยาวชนนัก แต่เป็นที่น่าใจ ได้รับความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมจากเยาวชนมาก ซึ่งได้แก่ การทำผ้าหมักโคลนที่บ้านนาต้นจัน และ การทำข้าวเป็บบที่บ้านนาต้นจัน สิ่งที่ชุมชนเจ้าของกิจกรรมต้องทำต่อไปคือ การเสริมสร้างการรับรู้กิจกรรมของตนในหมู่เยาวชนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ทำการตลาดด้วยการเชิญสื่อมวลชนมาทำรายการสารคดี การจัด Familiarization tour หรือการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้เขารู้จักกิจกรรมในกลุ่มนี้ให้มากขึ้น สำหรับปัจจัยที่อยู่ในจุดภาค D หรือกิจกรรมที่เขารู้จักกิจกรรมการท่องเที่ยวการทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ที่ไผ่ฝีมื้อ การทำผ้าหมักและการฝึกการนวดแผนไทย และการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น เหล่านี้เป็นอย่างดีแต่มีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมน้อย แหล่งท่องเที่ยวหรือชุมชนเจ้าบ้านอาจยังไม่ต้องให้ความสนใจในการปรับปรุง พัฒนา กิจกรรมนัก เนื่องจากเขารู้จักดีอยู่แล้วแต่มีความสนใจต่อกิจกรรมแม้จะรู้จักกิจกรรมเหล่านี้แล้ว สำหรับปัจจัยที่อยู่ใน จุดภาค C หรือปัจจัยที่เขารู้จักดีแต่ให้ความสำคัญ เขารู้จักกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านกิจกรรมการทำอาหารพื้นเมืองในระดับที่น้อยและยังไม่สนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม แหล่งท่องเที่ยวหรือชุมชนเจ้าบ้านสามารถเลื่อนการปรับปรุงออกไปก่อน เนื่องจากปัจจัยดังกล่าว เขารู้จักดีแต่ให้ความสำคัญ ดังนั้น แหล่งท่องเที่ยวไม่มีความจำเป็นต้องรีบแก้ไขอย่างเร่งด่วน และ เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่เขารู้จักดีให้ความสำคัญในระดับต่ำเมื่อเทียบกับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านอื่น ๆ ทางชุมชนอาจยุติการส่งเสริมกิจกรรมนี้ต่อไป

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 จากวัตถุประสงค์ข้อ 1 ที่ศึกษาการรับรู้ของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่า การรับรู้ที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ คือ การทดลองทำงานหัตถกรรมพื้นบ้าน อาจเป็นเพราะเขารู้จักดีอยู่แล้วต้องการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่แปลกใหม่ ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีรูปแบบการทดลองทำกิจกรรมพื้นบ้านต่าง ๆ ทำให้เป็นสิ่งที่เขารู้จักดีและสนใจและรับรู้ถึงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ นอกจากนี้เขารู้จักดีเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศชาติในด้านต่าง ๆ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถใช้การจัดการการท่องเที่ยวผ่านการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยในการส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ โดยการพัฒนาเยาวชนในองค์กรรวมทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เขารู้จักดีเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพอันเป็นส่วนสำคัญในการ

พัฒนาประเทศ อีกทั้งการจัดการการท่องเที่ยวสำหรับเยาวชนอย่างถูกวิธียังช่วยให้เยาวชนได้รับความรู้ความเข้าใจที่แท้จริงเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียม ประเพณี ซึ่งสอดคล้องกับ พิศาล แก้วอยู่ และ ประกอบศิริ ภักดีพินิจ (2557) ที่ได้ศึกษาศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของกลุ่มหัตถกรรมจักสานผักตบชวาในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพะเยาที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยมีปราชญ์ชาวบ้านคอยให้คำแนะนำระหว่างการทำกิจกรรม ในระหว่างการเข้าร่วมกิจกรรมนักท่องเที่ยวยังสามารถพักผ่อนในที่พักอาศัยของกลุ่มหัตถกรรมจักสานผักตบชวาได้ แม้หัตถกรรมจักสานผักตบชวาจะมีเอกลักษณ์และต้นทุนทางภูมิปัญญาของคนในชุมชน

5.2.2 จากวัตถุประสงค์ข้อ 2 ที่ศึกษาความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่า โดยภาพรวมความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยเยาวชนมีความสนใจด้านการเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพด้วยการลงมือปฏิบัติมากที่สุด อาจเนื่องมาจากเยาวชนมีความสนใจกิจกรรมการท่องเที่ยวที่แปลกใหม่ การเรียนรู้วิถีชีวิตของท้องถิ่นเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เยาวชนให้ความสนใจเป็นพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับ Thorndike & Hagan (1961) ที่กล่าวถึง ความสนใจว่าเป็นแนวโน้มในการแสวงหา และเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยทำแล้วรู้สึกเพลิดเพลินต่อสิ่งที่ได้ทำ และมีความภาคภูมิใจที่ได้ทำในกิจกรรมนั้น ๆ และสอดคล้องกับ ลักษณะวดี บุญยะศิรินันท์ (2557) ที่พบว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและความเข้าใจอย่างลึกซึ้งซึ่งทางวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวสามารถส่งผลถึงการพัฒนาศักยภาพในการสร้างสรรค์ของตนเอง นอกจากนี้การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเข้าใจในกระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นอย่างถ่องแท้จากประสบการณ์จริง จะทำให้เกิดการจดจำและความประทับใจ ทำให้เกิดการตระหนักถึงการอนุรักษ์ และใช้ทรัพยากรอย่างพอดี ลดการใช้ที่เกินจำเป็นและลดของเสีย ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และการประสานความร่วมมือระหว่างส่วนงานที่เกี่ยวข้อง

5.2.3 จากวัตถุประสงค์ข้อ 3 เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของเยาวชนกับความสนใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่า เยาวชนที่ศึกษาสาขาวิชา และมีภูมิลำเนาแตกต่างกัน มีการรับรู้ต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เยาวชนที่มีสาขาวิชา ภูมิลำเนา แตกต่างกัน มีความสนใจต่อการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของเยาวชนกับความสนใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ พบว่า กิจกรรมการทำอาหารพื้นเมือง การทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ศิลป์ที่ใช้ฝีมือ การทำผ้าไหม การฝึกการนวดแผนไทย และการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เยาวชนให้ความสนใจน้อยนั้น ควรยุติ

การส่งเสริม สำหรับกิจกรรมการย้อมสีผ้าด้วยโคลนต้องเสริมสร้างการรับรู้ให้มากขึ้นเพราะเขายังรู้จักน้อยแต่ให้ความสนใจในกิจกรรมนี้มาก ส่วนกิจกรรมการหัตถกรรมพื้นบ้าน การทำเครื่องประดับจากโลหะมีค่า การเรียนรู้วิถีชีวิตด้านการประกอบอาชีพ การเจียรระไนหินและการทอผ้าพื้นเมือง เป็นกิจกรรมที่มีการจัดการที่ดีอยู่แล้วให้รักษามาตรฐานให้ดีขึ้น ไม่จำเป็นต้องโฆษณาหรือส่งเสริมเพราะเขารู้จักดีและยังมีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับสูงอยู่ อาจเป็นเพราะเขารู้จักการรับรู้ต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มากและความสนใจมาก เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่มีความน่าสนใจ การใช้ความสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมของนักท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเข้าไปมีส่วนร่วมในวิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรมในพื้นที่ท่องเที่ยว นั้น ๆ การใช้ความสร้างสรรค์เป็นฉากหลังของการท่องเที่ยว เป็นรูปแบบที่นำขึ้นมาเพื่อสร้าง “บรรยากาศ” และเพิ่ม “เสน่ห์” ให้กับแหล่งท่องเที่ยว นั้น เช่นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ศิลปะต่าง ๆ ในเมืองที่มีชื่อเสียงขึ้นชื่อในศิลปะนั้น ๆ อยู่แล้ว ทำให้ได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สถานที่ท่องเที่ยว นั้นมี “เสน่ห์” เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ Thorndike & Hagan (1961) ที่กล่าวว่า ความสนใจ คือ แนวโน้มในการแสวงหา และเข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยทำแล้วรู้สึกเพลิดเพลินต่อสิ่งที่ได้ทำ และมีความภาคภูมิใจที่ได้ทำในกิจกรรมนั้น ๆ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า เขารู้จักการรับรู้กิจกรรมการท่องเที่ยวหัตถกรรม ประณีตศิลป์ที่ใช้ฝีมือ การทำผ้าห่ม การฝึกการนวดแผนไทย และการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่น มากแต่มีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้ น้อย ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว และชุมชนอาจเน้นการส่งเสริม การสร้างแรงจูงใจให้เขารู้จักกิจกรรมการท่องเที่ยวเหล่านี้ให้มากขึ้น หรือเน้นการประชาสัมพันธ์ พัฒนากิจกรรมโดยเจาะกลุ่มเป้าหมายที่มีความสนใจในกิจกรรมของชุมชนตนเองจริง ๆ โดยการนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ที่กลุ่มเขารู้จักสามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ความรู้และดึงดูดความสนใจมากขึ้น

2. จากผลการวิจัย พบว่า เขารู้จักการรับรู้ต่อกิจกรรมด้านวิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการออกแบบสินค้าพื้นเมือง เช่น การย้อมสีผ้าด้วยโคลน ค่อนข้างน้อยแต่มีความสนใจในกิจกรรมดังกล่าวมาก ดังนั้น ผู้ประกอบการและสถาบันการศึกษาสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการวางแผนจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์สำหรับเขารู้จัก เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และใช้เวลาให้

เกิดประโยชน์ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างการรับรู้ให้มากขึ้น โดยการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เพื่อสามารถเข้าถึงกลุ่มเยาวชนได้มากขึ้น

3. จากผลการวิจัย พบว่า เยาวชนมีการรู้จักกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านการทดลองทำงานหัตถกรรมประดิษฐ์ที่ใช่ฝีมือ การทำผ้าห่ม การฝึกการนวดแผนไทย และการทำอาหารพื้นบ้านเฉพาะถิ่นแต่ในทางกลับกันเยาวชนมีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมน้อย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวชุมชนควรสร้างแรงจูงใจให้เยาวชนเฉพาะกลุ่มที่มีความสนใจจริง ๆ ให้หันมาสนใจกิจกรรมการท่องเที่ยวเหล่านี้ให้มากขึ้น โดยการนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ที่กลุ่มเยาวชนสามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ความรู้และดึงดูดความสนใจมากขึ้น

4. จากผลการวิจัย พบว่า เยาวชนมีการรับรู้น้อยและมีความสนใจต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้านการทำอาหารพื้นเมืองน้อย ดังนั้น หน่วยงานด้านการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวชุมชนควรกำหนดกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์กิจกรรมการท่องเที่ยวให้เยาวชนมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเพิ่มมากขึ้น และสร้างแรงจูงใจให้แก่กลุ่มเยาวชนในการท่องเที่ยวเพื่อเรียนรู้เกี่ยวกับการทำอาหารพื้นเมือง

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการรับรู้และความสนใจของเยาวชนในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในแต่ละภูมิภาคในประเทศไทย เพื่อทราบความแตกต่างตามบริบทพื้นที่
2. ควรศึกษาโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งจะทำได้ข้อมูลที่หลากหลายในมุมมองที่แตกต่างกัน
3. ควรศึกษาประเด็นความสนใจของเยาวชนต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในเชิงลึก เพื่อทราบถึงความสนใจของกลุ่มเยาวชนและเชื่อมโยงไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- คมสิทธิ์ เกียนวัฒนา และกฤติกา สายณะรัตน์ชัย. (2561). ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว เพื่อเป็นเมืองท่องเที่ยวชายแดน. *วารสารการบริการและการท่องเที่ยวไทย*. 15(2), 3–13.
- ธีระวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์*. สถาบันราชภัฏ อุบลราชธานี.
- ธีระ สินเดชาธิ์ และ นาฬิกาอติภักดิ์ แสงสนิท. (2556). การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์: การรับรู้ของนักท่องเที่ยว ความพร้อมของเจ้าของกิจกรรมและความเป็นไปได้ของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ในประเทศไทย. <http://www.dasta.or.th>.
- ปรินทร์ ชินโชติ และธีระวัฒน์ จันทิก. (2559). รูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของสวนผึ้ง. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 9(1), 250 – 268.
- พิศาล แก้วอยู่ และประกอบศิริ ภักดีพินิจ. (2557). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยการปรับใช้หัตถกรรมจักสานผักตบชวาในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา. เอกสารการประชุมวิชาการการพัฒนาชนบทที่ยั่งยืน ครั้งที่ 4 ประจำปี 2557 “Rethink : Social Development for Sustainability in ASEAN Community”. 11-13 มิถุนายน 2557, 321-329.
- ภัทร์อาภรณ์ เอี่ยมวิริยวัฒน์. (2561). การพัฒนายุทธศาสตร์เพื่อยกระดับชุมชนสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของชุมชนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี. *วารสารวิทยาลัยอุตสาหกรรม*. 14(2), 433 – 451.
- ลักษณะาวดี บุญยะศิรินันท์. (2557). แนวทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน่อยั่งยืน ในประเทศไทย. ใน *รายงานการวิจัย*. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สุดแดน วิสุทธิลักษณ์ และคณะ. (2556). *การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative tourism)*. องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน).

- สุมาลี ธนวุฒิกิตวรกุล. (2541). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่าน การเขียน และความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนอ่านด้วยกลวิธี KWL –Plus ประกอบกับกลวิธีการอ่านเสริมต่อการเรียนรู้กับการสอนอ่านตามคู่มือครู*. [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรพินทร์ ชูชม. (2552). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. สถาบันวิจัยพฤติกรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อังกรักษ์ มีวรรณสุขกุล. (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจใช้ธุรกรรมการเงินผ่านนวัตกรรม 3G ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา]. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุดม ทุมโฆสิต. (2554). *การปกครองท้องถิ่นสมัยใหม่: บทเรียนจากประเทศที่พัฒนาแล้ว*. แชนทโพร์พรีนติ้ง.

ภาษาต่างประเทศ

- Bernstein, D. M. (1999). *Recover from mild head injury*. *Brain Injury*, 13, 151 - 172.
- Chang, L. L., Backman, K.F. & Huang, Y. C. (2014). Creative tourism: a preliminary examination of creative tourists' motivation, experience, perceived value and revisit intention". *International Journal of Culture, Tourism and Hospitality Research*, 8(4), 401-419.
- Choi, T., & Chu, R.K.S. (2000). *An Importance-Performance Analysis of Hotel Selection Factors in The Hong Kong Hotel Industry: A Comparison of Business and Leisure Travellers*. *Tourism Management*. 21: 363-377
- Cochran, W.G. (1977). *Sampling techniques*. 3d ed. John Wiley and Sons Inc.
- Fishbein, M. & Ajzen, I. (1975). *Belief, Attitude, Intention, and Behavior: An Introduction to theory and research*. Reading, Addison-Wesley.
- Guralnik, David B. (1986). *Webster's New World Dictionary of America Language. Second Edition*. Cleveland, Ohio : Prentice-Hall Press.
- Martilla, J. A., & James, J. C. (1977). Importance-performance analysis. *Journal of Marketing*, 41(1), 77-79.

- Ohridska-Olson, Rossitza and Ivanov, Stanislav. (2010). *Creative tourism business model and its application in bulgaria*. http://culturalrealms.typepad.com/.../creativetourismbm_article.
- Parasakul, L. (2019). Are our Chinese guests annoying?: An analysis of Thai hosts' perceptions of the Chinese tourists. *Suranaree Journal of Social Science*, 14(1), 1-16.
- Richards, G. (2001). Creativity and tourism: the state of the art. *Annals of Tourism Research*. 38, 1225-1253.
- Richards, G. and Raymond, C. (2000). Creative tourism. *ATLAS News* 23, 16 - 20.
- Thorndike, Robert L. and Hagen, Elizabeth P. (1961). *Measurement and Evaluation in Psychology and Education*. 4 th ed. Wiley.
- Wurzburger, R., Aagesen, T., Pattakos, A., & Pratt, S. (2009). *Creative Tourism: A Global Conversation: How to Provide Unique Creative Experiences for Travelers Worldwide*. Paper Presented at the 2008 Santa Fe & UNESCO International Conference on Creative Tourism in Santa Fe, New Mexico, USA
- Zeithaml, Valerie, A., Parasuraman, A. and Berry, Leonard L. (1990). *Delivering Quality Service*. The Free Press

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง การรับรู้และความสนใจของเยาวชนที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาทางวิชาการ ผลการศึกษาไม่มีผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างใด แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำไปศึกษาในระดับปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต เพื่อศึกษาการรับรู้และความสนใจของเยาวชนที่ส่งผลต่อความตั้งใจในการทำกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ทางผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยความซื่อสัตย์ที่สุด โดยข้อมูลทั้งหมดของท่านจะถูกเก็บความลับ และใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น ทางผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถามนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับข้อมูลของท่านมากที่สุด

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- ต่ำกว่า 16 ปี 16-18 ปี 19-22 ปี 22-24 ปี

3. ระดับการศึกษาที่ศึกษาในปัจจุบัน

- มัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา ปวช/ปวส ปริญญาตรี ปริญญาโทหรือสูงกว่า

4. สาขาวิชาที่ท่านกำลังศึกษาอยู่ (โปรดระบุ) _____

5. ภูมิลำเนาของท่านอยู่ในภูมิภาคใด

- กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคกลาง ภาคอีสาน
 ภาคตะวันออก ภาคเหนือ ภาคใต้

6. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

- ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท
- 15,001- 25,000 บาท
- 25,001- 35,000 บาท
- 35,001- 45,000 บาท
- 45,001 บาท หรือมากกว่า

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและความสนใจของเยาวชนต่อการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของเยาวชน

คำชี้แจง: โปรดใส่เครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

ระดับการรับรู้				กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	ระดับความสนใจ			
4	3	2	1		4	3	2	1
รู้จักเป็นอย่างดี/เคยมีประสบการณ์	รู้จักผ่านสื่อหรือการบอกเล่า	รู้จักอย่างผิวเผิน	ไม่เคยรู้จักมาก่อน/เพิ่งเคยได้ยินเป็นครั้งแรก		จะไปทำกิจกรรมแน่นอน	อาจจะไปทำกิจกรรมเมื่อมีโอกาส	ยังไม่แน่ใจ	ไม่สนใจ
				การเขียนลวดลายสักโลกลงพื้นผ้า บ้านปริดาภิรมย์				
				การร้อยลูกปัดโบราณปั่นกำไลข้อมือ หรือ สร้อยคอที่บ้านดินรมน้ำรีสอร์ท				
				การทำลูกปัดแบบโบราณแบบทวารวดี				
				การวาดลายบนหน้ากากผีขนน้ำ				
				การเลี้ยงหอยตะโกรม				
				การทำกังหันน้ำโบราณที่บ้านหนองฟ้าแลบ				
				การทำพวงมโหตรที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย				

ระดับการรับรู้					ระดับความสนใจ			
4	3	2	1		4	3	2	1
รู้จักเป็นอย่างดี/เคยมีประสบการณ์	รู้จักผ่านสื่อหรือการบอกเล่า	รู้จักอย่างผิวเผิน	ไม่เคยรู้จักมาก่อน/เพิ่งเคยได้ยินเป็นครั้งแรก	กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	จะไปทำกิจกรรมแน่นอน	อาจจะไปทำกิจกรรมเมื่อมีโอกาส	ยังไม่แน่ใจ	ไม่สนใจ
				การปลูกพืชผักสมุนไพรที่บ้านที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย				
				การตกหมึกกล้วยในช่วงกลางคืนที่เกาะช้าง				
				การลากหมึกหอมในช่วงกลางวันที่เกาะช้าง				
				การตกปลาหรือตกหมึกที่บ้านบางละมุง				
				เรียนนาฏศิลป์สุโขทัย ระบายสีลายสังคโลก				
				การเจียรไนหินข้าวตอกพระร่วง				
				การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่โฮงเจ้าฟองคำ				
				การทอผ้าพื้นเมืองน่านที่บ้านชาวหลวง				
				การทำ “ตุ๊กตาคิง” ที่ชุมชนวัดพระเกิด				
				การทำเซรามิกสุโขทัย				

ระดับการรับรู้					ระดับความสนใจ			
4	3	2	1		4	3	2	1
รู้จักเป็นอย่างดี/เคยมีประสบการณ์	รู้จักผ่านสื่อหรือการบอกเล่า	รู้จักอย่างผิวเผิน	ไม่เคยรู้จักมาก่อน/เพิ่งเคยได้ยินเป็นครั้งแรก	กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	จะไปทำกิจกรรมแน่นอน	อาจจะไปทำกิจกรรมเมื่อมีโอกาส	ยังไม่แน่ใจ	ไม่สนใจ
				การเขียนฉบับบ้านน้ำแซว				
				การทำต้นไม้ต้นฝิ่ง ตำนานพ่อกวน				
				การทำผ้าไหมนมเชิงคาน ร้านสุณีพร				
				การทำพิมพ์พระสุโขทัยที่บ้านพระพิมพ์ลัทธิมณฑลศิลป์				
				การทำว่าวคู่ซี่ยคู่				
				การทำสังคโลกในชุมชนเครื่องปั้นดินเผาศรีสังขาลย์ บ้านเกาะน้อย				
				การนวดแบบกัวซาและการนวดแผนไทยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย				
				การประดิษฐ์ดอกไม้จากใบเตยที่ชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย				
				การแกะพระพุทธรูปไม้ที่วัดพญาวัด				
				การเขียนอักษรตัวเมืองแบบล้านนา ที่วัดพญาวัด				

ระดับการรับรู้					ระดับความสนใจ			
4	3	2	1		4	3	2	1
รู้จักเป็นอย่างดี/เคยมีประสบการณ์	รู้จักผ่านสื่อหรือการบอกเล่า	รู้จักอย่างผิวเผิน	ไม่เคยรู้จักมาก่อน/เพิ่งเคยได้ยินเป็นครั้งแรก	กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์	จะไปทำกิจกรรมแน่นอน	อาจจะไปทำกิจกรรมเมื่อมีโอกาส	ยังไม่แน่ใจ	ไม่สนใจ
				การทำทongsu โขทัย				
				กิจกรรมทำเครื่องประดับเงินโบราณศรีสขนาลัย				
				การทำขนมยาคอนน้ำวิถีชีวิตมุสลิมจาม (บ้านน้ำเขียว)				
				การทำผ้าหมักโคลนที่บ้านนาต้นจัน				
				การทำข้าวเปียที่บ้านนาต้นจัน				
				การทำวุ้นสมุนไพร ตามวิถีชนบทชุมชนพื้นถิ่นตะเคียนเตี้ย				
				การทำอาหารพื้นบ้าน แกงจืดเหล็ก บ้านนครชุม จ.กำแพงเพชร				
				การทำอาหารพื้นบ้านด่านซ้าย การทำผักสะทอน				
				การทำอาหารพื้นบ้าน ชุมชนครัวหนองเสือ				

ส่วนที่ 3

ท่านมีความสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมใดนอกเหนือจากรายการที่ได้นำเสนอมานี้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

กานต์นรี สุทธิ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2558 ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยมหิดล

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

Billing Operations Specialist (Remote), Customer
Success Department, Digital Arbitrage, Inc.

(DBA Cloudbeds)

